

ŽIVA

ZAJEDNICA

D2384E

BROJ 1-2 (148)
SJEČANJ/VEJJAČA - JANUAR/FEBRUAR 1994.

LEBENDIGE GEMEINDE

MITTEILUNGSBLATT

DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN

CIJENA/PREIS 2,- DM

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA

Zbor i tamburaši „Stepinčeva katedrala“ HKM iz Ludwigsburga i tamburaški orkestar HKM iz Düsseldorfa otpjevali su na početku festivala njemačku i hrvatsku himnu, a potom je uslijedila impresivna molitva za mir u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i cijelom svijetu. Nach der deutschen und kroatischen Hymne beteten alle Anwesenden für den Frieden in Bosnien und Herzegowina, Kroatien und für die ganze Welt.

INTERVIEW

Kardinal Franjo Kuharić

Sačuvati vjeru

str. 4-5

HRVATI U AMERICI

Hrvatski Božić u Kaliforniji

Povijesno ujedinjenje američkih Hrvata str. 14

HRVATSKA KULTURNA BAŠTINA str. 9

IZ NAŠIH MISIJA

Lyon	str. 15
Bielefeld	str. 15
Aachen	str. 16
Singen	str. 19
Pforzheim	str. 17
Berlin	str. 18
Frankfurt	str. 21

DIE DOKUMENTE

Aus dem Appell kroatischer Bischöfe Seite 23

IZ UREDNIŠTVA

Msgr. A. Živku Kustiću
zahvaljuje uredništvo

Ne gubimo nadu!

Dragi čitatelji, napokon se ispunja ono što smo vam već nekoliko mjeseci navještali: imate novog glavnog urednika „Žive zajednice“. Fra Anto je dvostruko mlađi, i zacijelo će se i živa „Živa zajednica“ pomladiti. Naravno da time ne želimo reći kako je dosad bila zastarjela. Činili smo što smo najbolje mogli i znali, ali sve se u životu mora obnoviti, pomladiti, osvježiti. Iskreno se nadam da će uskoro porasti zanimanje za ovaj dragi mjesečnik, da ćete ga ne samo primati kad vas vaš misionar lijepo potakne, nego da ćete ga tražiti i jedva čekati da se pojavi. Vjerovali ili ne, dok nisam znao da moram na novu dužnost u Zagreb, spremio sam se nakon prošlih ljetnih praznika uvesti u „Živu zajednicu“ stanovite novosti, nove rubrike, uzbudljivije sadržaje, više iznenađenja i poticaja. Ako me pitate zašto to nismo činili u minule dvije godine, reći ću vam da sam se držao dobrog starog pravila da čovjek kad preuzme novo radno mjesto, ne brza s promjenama dok točno ne prouči i ne shvati što su i kako su i zašto baš tako radili oni koji su to tako radili prije njega. Jer „Živu zajednicu“ je i prije mene vodio vješt, ozbiljan i učen urednik, koji je sigurno znao što i zašto radi. Vaš novi urednik također će vrednovati naša iskustva i iz njih započeti novo i bolje.

Trenutak promjene urednika dolazi u doba kad bismo još radosnije dočekali veliku promjenu u domovini – da prestane rat i da svoju nezavisnu državu počnemo iznova graditi u miru. Vi koji ste izvan domovine već dugo kao radnici, i vi koji ste tek odnedavno kao izbjeglice, svi zajedno strepite za domovinu, pomažete žrtvama rata na njezinu tlu, a također ste sve umorniji od tih strepnji i tih žrtava. Ponekad izg-

leda kao da se prazne srca i da su džepovi sve prazniji. Austrijski redovnik koji već godinama mnogo pomaže Hrvatskoj, nedavno je bio u Zagrebu i primijetio da su ljudi već otupjeli od svakodnevnih loših vijesti i mračne neizvjesnosti. Ne treba se čuditi ako se i vama pričinu da sve to predugo traje i da se zlu ne vidi kraja.

Nemam pravo hraniti vas lažnim nadama, ali svi vi koji živite izvan domovine zajedno sa svima nama ostajete njezini dužnici do zadnjeg časa života, do posljednje kapi krvi, do posljednjeg novčića. Dužni smo čežnjama i snovima svih hrvatskih naraštaja koji nisu slobode dočekali. Dužni smo svima koji su mjesto nas, za nas pali na bojišnicama protiv agresije. Dužni smo raspetom Kristu i raspetoj domovini. I kao ljudi i kao kršćani, dužnici

smo svakom patniku, svakom poniženom, svakom ranjeniku.

Naša Katolička Crkva u domovini i izvan domovine i dalje će služiti svima nama da ne izgubimo nadu i da ne posustanemo. Rat će ipak prestati, a vjerna ljubav prema narodu i domovini neće se nikad ugasiti. Neka i „Živa zajednica“ u ovoj novoj godini na čelu s novim glavnim urednikom bude pravi izraz te vaše ljubavi u teškoj nevolji, nek bude znak tog našeg narodnog i crkvenog života koji buja i raste unatoč svim protivnostima. Neka nam crkve budu sve punije vjernika, neka nam kuće budu sve punije djece, nek nam se domovina ispuni darovima naše vjerne ljubavi.

Pa, kad me u starosti put opet k vama nese da se makar i kroz suze, obradujemo.

Živko Kustić

Naš novi urednik

U ovom broju „Žive zajednice“ predstavljamo vam, dragi čitatelji, našeg novog urednika, fra Antu Batinića, člana franjevačke provincije Bosne Srebrene. On je već s ovim brojem preuzeo tu dužnost. Ovom prilikom zahvaljujemo njegovom predšasniku msgr. Živku Kustiću, koji je dužnost glavnog urednika vršio nekoliko godina. Ratne prilike i druge potrebe utječu na brze i mnoge promjene, te zahtijevaju nove putove i rješenja. One su djelomice utjecale i na promjenu u našem uredništvu. Hrvatska biskupska konferencija već je dulje vremena planirala utemeljiti ured za informiranje, što se pokazalo nedovoljnim, pa je odlučeno da se utemelji informativna agencija, koja se službeno nazvala Informativna katolička agencija (IKA). Njezina je zadaća od velike važnosti u sadašnjim prilikama u našoj Crkvi, hrvatskom narodu i cijeloj domovini. Svjetskoj javnosti treba, naime, pravodobno slati točne, istinite i provjerene vijesti o događajima u našoj Crkvi, narodu i domovini, te demantirati mnoge zlonamjerne i lažne vijesti. Posebno je važno u pravo vrijeme iznijeti stav i mišljenje Crkve o najaktualnijim pitanjima sadašnjega trenutka. Zato je Hrvatska biskupska konferencija zamolila msgr. Živku Kustića da preuzme dužnost glavnog urednika nove katoličke informativne agencije. On je tu dužnost i preuzeo od 1. siječnja 1994. Dok je radio i živio među nama u inozemstvu, don Živko je, ne samo kroz „Živu zajednicu“, nego i kroz svoje propovijedi i predavanja, u vrijeme najtežih ratnih dana, ulijevao hrabrost i nadu. Uživio se u tešku bol hrvatskoga čovjeka u tuđini. Nastojao je da je nadiđe, da joj da smisao i da nagovijesti bolja vremena. Gotovo cijelo vrijeme bio je razapet između Zagreba i Frankfur-

ta. Ne radi se samo o nostalgiji, nego i o neizvjesnom iščekivanju razvoja situacije u budućnosti.

U ime svega osoblja Naddušobrižničkog ureda, uredništva i čitatelja „Žive zajednice“, iskreno zahvaljujem don Živku na radu, suradnji i riječima nade. Želimo mu puno uspjeha i dobro zdravlje na novoj odgovornoj dužnosti.

Kao što na početku rekoh, novi urednik dolazi iz središta ratnih zbivanja, iz Bosne (Sarajevo, Vitez, Uskoplje, Livno). Tek mu je tridesetak godina. Još za vrijeme školovanja pokazuje dar za pisanje, te surađuje s nekoliko listova. Odmah nakon ređenja postaje član uredništva katoličkog lista „Svjetlo riječi“, koji izdaje Franjevački provincijalat u Sarajevu. Njegov rad posebno je došao do izražaja u ratnim izdanjima „Svjetla riječi“ u kojem je bio suurednikom sve do dolaska u Frankfurt. Fra Anto već donekle poznaje iseljeničku problematiku i „gastarbajterski život“, jer je kao student teologije preko ljeta radio u Njemačkoj. Koncem prošle godine proveo je gotovo dva mjeseca s našim iseljenicima u Sjedinjenim Američkim Državama, pa mu je i više-manje poznat način života iseljenih Hrvata. Nadamo se da će, kao što piše njegov predšasnik, pomladiti i osvježiti naš list, a preko lista i onu živu hrvatsku zajednicu, Crkvu među Hrvatima koja se okuplja u hrvatskim katoličkim misijama. Don Živku Kustiću još jednom od srca zahvaljujemo, a fra Anti iskazujemo dobrodošlicu, te mu želimo mnogo uspjeha i Božjeg blagoslova među nama, a sve čitatelje i prijatelje srdačno pozdravljamo.

P. Bernard Dukić

Fra Anto Batinić

Herausgeber:

**KROATISCHES
Oberseelsorgeamt in Deutschland**

60435 Frankfurt am Main · An den Drei Steinen 42
Tel. (069) 54 10 46 · Fax (069) 5 48 21 32

Verantwortlich: Bernardo Dukić

Redakteur: Anto Batinić

Redaktionsrat: Ivo Hladek, Stanka Vidačković,
Ivick Milčec, Jura Planinc, Ivan
Bošnjak, Maja Runje, Ana Radoš

Layout: Ljubica Markovica

Jahresbezugspreis: DM 30,-

Bankverbindung: Konto Nr. 129072
bei der Stadtparkasse Frankfurt (BLZ 50050102)

Lithos + Fotosatz Service Bauriedl

Seitenmontage: 64546 Mörfelden-Walldorf 2

Druck: Scholl+Klug Druckerei GmbH
64546 Mörfelden-Walldorf 1

VJEROM KROZ ŽIVOT

PEPEO ČISTE SRIJEDE

Prorok Jona među Hrvatima

Piše: Anto Batinić

Kad je prorok Jona navijestio gotovo sigurnu propast Ninivljanima, oni su odjenuli kostrijet i proglasili opću pokoru. Znatnom dijelu našega naroda prijeti slična propast. Poziv na pokoru, molitvu, post i obraćenje ne znači poziv na pasivnost i beznade, nego na aktivno zalaganje koje može nabolje promijeniti stanje.

Početak ovogodišnje korizme u našem narodu izaziva višeznačnu usporedbu s jednim malim, ali nezaboravnim starozavjetnim prorokom. Biblija ima samo četiri mala njegova poglavlja, koja su zauzela jednu i pol biblijsku stranicu. Radi se o proroku Joni. Kome to nisu ostale u sjećanju zgode kako se Jona opire Božjem pozivu i bježi, kako ga Jahve uporno slijedi, kako doživljava brodolom, kako ga guta morska neman u čijoj utrobi boravi tri dana i tri noći, pa ga potom Jahve spašava?!

Nama je, međutim, na početku ove korizme najzanimljivija Jonina zgoda s gradom Ninivom i njegovim građanima. Jona je dobio zadatak od Boga da Ninivi navijesti skorupropast, jer je bila ogrezla u grijesima. Ulicama Ninive navješćivao je uništenje grada za četrdeset dana. Iznenađuje i oduševljava reakcija Ninivljana. „Ninivljani povjeroše Bogu; ogласише post i obukoše se u kostrijet, svi od najvećega do najmanjega“ (3, 5). Ninijski kralj također obuče kostrijet i sjede u pepeo, te naredi opći post, pokoru i molitvu. Pozvao ih je „da se obrati svatko sa svojega zlog puta i nepravde koju je činio. Tko zna, možda će se povratiti Bog, smilovati se i odustati od ljutoga svog gnjeva da ne izginemo?“ (3, 8-9).

Utom dolazi do preokreta, koji Biblija ovako bilježi: „Bog vidje što su učinili: da se obratiše od svojega zlog puta. I sažali se Bog zbog nesreće kojom im bijaše zaprijetio, i ne učini“ (3, 10). Nakon toga došlo je do poznatog spora Jone s Bogom. Jona se ljutio što je navodno propovijedao uzalud, pa ga je Bog slikom sasušena bršljana uvjerio da je „milostiv i milosrdan, spor na gnjev i bogat milosrdem i da se nad nesrećom brzo sažali“ (4, 2).

Primjer građana Ninive mogao bi ove korizme biti primjer i poticaj svima nama. Simbolično posipanje pepelom na Čistu srijedu ne bi smjelo biti samo sim-

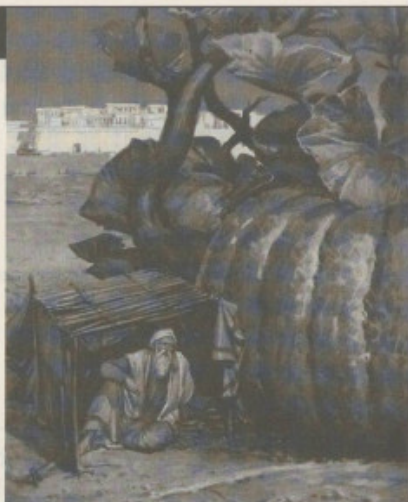
bolično i egzotično. Da su Jonin poziv na pokoru tako shvatili žitelji Ninive, njihov bi grad zasigurno bio uništen. Ninivljanski odziv na post, pokoru, molitvu i obraćenje nije bio samo pomodna vanjska manifestacija, nego i iskrena vanjska i životna konkretizacija. Takav postupak mora biti utemeljen na vjeri („oni povjeroše Bogu“). A vjera je, ljudski govoreći, ipak rizik. Oni su prihvatili taj rizik (možda će se Bog smilovati) i upustili se u svojevrstu avanturu kad je gotovo sve bilo izgubljeno. Bilo je nešto malo nade, ali oni su bili pripralni na obraćenje usprkos spoznaji da je već kasno. I da su znali da njihova pokora neće imati učinka, oni bi je ipak izvršili bez kajanja.

Ovom prilikom nećemo puno govoriti o velikom Božjem milosrđu. Nećemo opširnije govoriti niti o spremnosti da uvijek oprosti onima koji se iskreno kajaju. Progovorit ćemo koju riječ više o nama i o našem stanju. Hoće li naše ovogodišnje korizmeno posipanje pepelom biti samo puki obred kojemu ne znamo značenja. Postoje dva obrasca koja se pritom izgovaraju. Prvi je: „Sjeti se čovječe da si prah (pepeo) i da ćeš se u prah pretvoriti!“ On upozorava na nestalnost, prolaznost i kratkotrajnost čovjekova života. Zbog toga se često izgovara i drugi obrazac: „Obrati se i vjeruj Evanđelju!“ Pepeo Čiste srijede poziva nas na obraćenje kao što je Jona pozvao Ninivljane na obraćenje. Od svakoga ovisi kako će odgovoriti tom pozivu. Kakav bi, međutim, trebao biti naš zajednički odgovor?

Može se kazati da mi kao narod u ratu ne možemo imati veću pokoru. Zar Hrvati u opkoljenim bosanskim enklavama treba da poste kad ionako nemaju hrane za preživljavanje i kad su svednevice izvrgnuti pogibelji i smrti? Zar treba tražiti pokoru od prognanika i izbjeglica? Zar

treba tražiti odricanje od prognanih i izbjeglih koji su se u inozemstvu natiskali po malim, neudobnim i neuvjetnim stanovima? Što bi Jona rekao njima? I njih bi ipak pozvao i poziva na obraćenje, kao što je pozvao i Ninivljane. Jer, svima je potrebna snaga da izdržimo u takvom stanju, a pogotovo nada za novi početak. Taj novi početak može se dogoditi i u okruženju, i u izgnanstvu, i u nevolji, i u blagostanju. Korizmeni pepeo i Jona pozivaju nas sve na djelovanje, a ne na mirenje sa stvarnim stanjem. Ove korizme je to poziv na prvotni kršćanski zanos, na onaj konstruktivni dinamizam i na onaj narodni zanos koji nas je grijao na početku hrvatskih demokratskih promjena. Unatoč razumljivoj premorenosti, umoru se ne smije dati mjesta. Mnogima je još uvijek potrebna naša pomoć. Mi im moramo pomoći kako god znamo i umijemo, ma gdje bili. Što god više oklijevamo da im pomognemo, time je i perspektiva tudine sve dulja i neizvjesnija za sve one u iseljeništvu i za sve koji rade ili borave u inozemstvu.

Zato bi ovogodišnji Jonin i korizmeni poziv na post, pokoru, molitvu i obraćenje bio posve pogrešno shvaćen ako se shvati kao poziv na pasivnost i odbaci kao dosadno crkveno i svećeničko ponavljanje istih stvari. I to stvari od kojih, kako navodno iskustvo pokazuje, nema neke velike koristi, pa ih treba ignorirati. Korist od tih stvari ne može se vremenito mjeriti niti izmjeriti. Jonin poziv znači poziv na aktivno djelovanje u dvostrukom smislu: na vanjskom, životnom i na unutarnjem, duhovnom planu. Razdvajanja ne smije biti. U situaciji našeg naroda i jedno i drugo mora ići zajedno. Možda nam se Bog ipak smiluje. Ako ove korizme postupimo kao Ninivljani, možda će i nakon nas ostati zapisano: „I sažali se Bog zbog nesreće kojom im bijaše zaprijetio, i ne učini“ (Jon 3, 10).

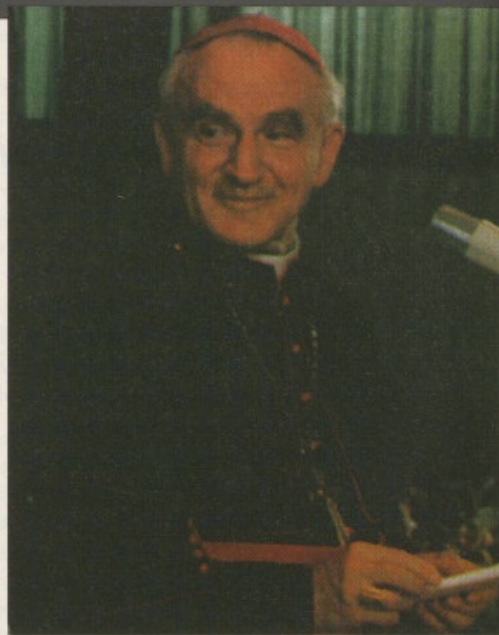

INTERVIEW

KARDINAL FRANJO KUHARIĆ GOVORI O BOSNI, OBITELJI, VJERI...

Sačuvati vjeru

Hrvatski kardinal i zagrebački nadbiskup dr. Franjo Kuharić boravio je službeno koncem siječnja u Njemačkoj. Nakon sudjelovanja na sastanku Vijeća europskih biskupskih konferencija, u nedjelju, 30. siječnja, slavio je misu s hrvatskim katolicima u crkvi Gospe mira u Frankfurtu. Iskoristili smo tu prigodu i porazgovarali s njim. Prvi čovjek Crkve u Hrvata rado se odazvao razgovoru za Živu zajednicu.

Kardinal Kuharić je uvijek drag gost u našim misijama

Živa zajednica: Uzoriti gospodine kardinale, ovih dana sudjelovali ste na sastanku Vijeća europskih biskupskih konferencija. O čemu se razgovaralo, odnosno koja je bila glavna tema zasjedanja? Ima li konkretnih zaključaka s obzirom na rat u Hrvatskoj i posebice Bosni i Hercegovini?

Kardinal Franjo Kuharić: Vijeće biskupskih konferencija Europe susrelo se ovoga puta u novom sastavu. Prema najnovijim odlukama predsjednici svih biskupskih konferencija su članovi Vijeća. Sad je to Vijeće konstituirano u takvom sastavu, a izrađen je novi statut.

Teme zasjedanja bile su ekumenizam, te ratne prilike u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. Nadbiskup Vinko Puljić imao je predavanje o prilikama u BiH. Ja sam također govorio i o BiH i o Hrvatskoj, kao i o ekumenskim pokušajima kod nas. Biskupi su nas slušali pozorno, što je ušlo i u službeno priopćenje. Obećali su da će izvijestiti svoje biskupske konferencije i da će ubuduće više komunicirati s nama, odnosno da će nas posjećivati i tako se na licu mjesta uvjeriti u stvarno stanje. Podržat će nastojanja oko prikupljanja i slanja humanitarne pomoći i oko objektivnog informiranja.

Solidarnost europskih biskupa

Žz: Jeste li stekli dojam koliko su biskupi informirani o stradanju Katoličke Crkve u BiH?

Kardinal Kuharić: Pa, ako nisu bili dosad informirani, sada jesu. Ima, međutim, slučajeva da i katoličke agencije i novine

objavljaju neproverene i netočne vijesti, jer ih uzimaju iz raznih izvora.

Žz: Kako ih se dojmio nastup sarajevskog nadbiskupa Puljića?

Kardinal Kuharić: Bili su potreseni onim što su čuli. Radi se o uništenju katolika u Bosni i to nitko ne bi smio gledati ravnodušno.

Žz: Kad smo kod Bosne, Vi ste nedavno boravili i u Sarajevu. Bilo bi zanimljivo da kažete onim našim čitateljima, koji rijetko čitaju hrvatski tisak, kako ste doživjeli boravak u tom opkoljenom gradu?

Kardinal Kuharić: O tomu sam već dao interview Glasu Koncila na povratku iz Sarajeva. To je iskustvo koje bi trebalo priuštiti i onima koji daleko od Sarajeva raspravljaju o okončanju rata. Nije nimalo ugodno slušati eksplozije granata, biti bez struje, vode, hrane, hodati ulicom s osjećajem da svakog trenutka možeš biti pogođen. Ljudi zasigurno gladuju, jer je pomoć koja dolazi nedovoljna. Već dulje vremena Caritas ne može ništa uvesti u Sarajevo. Ljudi su se već toliko navikli na tu svoju jadnu situaciju da više i ne silaze u skloništa. Idu kamo treba, kreću se, dolaze u crkve koje su pune. Kao da se ne izlažu smrtnoj opasnosti. Unatoč toj nenormalnoj i teškoj situaciji nastoji se živjeti koliko toliko normalno.

Genocid nad bosanskim Hrvatima

Žz: I što im kazati u toj situaciji? Što ste im Vi rekli?

Kardinal Kuharić: Treba izdržati. Mi ne možemo mijenjati stanje iznutra. Onda

stanje treba kršćanski prihvatiti onakvo kakvo jest i svoj križ nositi s povjerenjem u Božju providnost. Mi samo vjerom možemo prihvatiti takvo stanje, a da ne izgubimo dostojanstvo vlastite savjesti. Tu samo vjera opstaje.

Žz: Nazire se katastrofa i Katoličke Crkve i hrvatskog naroda u Bosni. Mnogi se pitaju što će biti?

Kardinal Kuharić: Ako se ovako nastavi, onda će nestati i Katoličke Crkve i hrvatskog naroda u Bosni. Ako je već uništen onoliki broj župa, koji je naveo nadbiskup Puljić, i ako su preostale u vrlo teškom stanju okupacije i potlačenosti, onda znači da, ljudski govoreći, nema neke sjajne perspektive za Katoličku Crkvu i Hrvate u BiH. A sad je pitanje, što će učiniti i odlučiti političari, kako će oni i hoće li zaustaviti to uništenje? Sve je to sigurno stvar onih koji to mogu zaustaviti. Zašto to ne učine, trebalo bi to pitanje postaviti njihovoj savjesti. To smo ustvrdili i u našem apelu iz Sarajeva i nedavno iz Zagreba.

Žz: Ova je godina proglašena Godinom obitelji, kako od Ujedinjenih Nacija tako i od Crkve. U našem narodu imamo iseljeničke, prognaničke, izbjegličke, rastavljene, nesređene i ostale obitelji. Kad su nam brojne obitelji takve, kako sačuvati zdrav duh čitavoga naroda?

Kardinal Kuharić: Ako bolesnik trpi od neke bolesti, mora ići liječniku. Liječnik treba najprije uspostaviti dijagnozu, a potom propisati lijek. Obitelj je bolesna u čitavom svijetu, posebno u bogatom svijetu, a ne samo kod nas. Zašto? Zato, je u

INTERVIEW

suvremenoj civilizaciji hedonizma vlada materijalistički pojam čovjeka. Zbog toga je izobličena i slika obitelji. Lijek je u tomu da se ponovno vratimo na Božje izvore čovjeka. Da priznamo da je čovjek Božje stvorenje, stvoren na sliku i priliku Božju, te da samo tako može ostvariti svoje dostojanstvo. Treba živjeti kao Božje stvorenje, a po otkupljenju živjeti kao Sin Božji. Dakako, ako se čovjek u sebi izliječi od svoga nemoralna, egoizma i materijalizma, tada će se izliječiti i obitelj.

Vratiti Boga u obitelj

Obitelj je zajednica koja dolazi iz Božje misli. Nije to zajednica dvaju ili triju egoizama, nego zajednica osoba koje žive ljudsko dostojanstvo želeći usrećiti drugoga. Usrećiti drugoga ne možemo bez odricanja samih sebe, od svoje sebičnosti. Dakle, Bog se mora vratiti u savjesti oca i majke, a oni sami u tom svjetlu odgajaju i djecu. Bez vjere to ne može ići. Obitelj koja je izgrađena na vjeri i koja živi u zajedništvu molitve bit će sol zemlje i izvor obnove cijeloga naroda.

Žz: Vi ste putovali diljem svijeta i posjetili sve krajeve u kojima ima značajan broj Hrvata. Često se rabi idealna slika o hrvatskoj obitelji koja moli, a istodobno se stavlja u stranu brojni problemi koji pogadaju naše obitelji. Naše iseljeničke obitelji nalaze se često na raskrižju pitajući se kako ostati vjeran tradicijama i običajima doma i domovine, te kako ih uskladiti s tradicijama i običajima zemlje u koju su došli?

Kardinal Kuharić: Govori se o ekologiji, pa se kaže, eto, čovjek uništava i zagađuje prirodu, zrak, vodu. Potom se čovjek pita kako izliječiti sve to što je prije bilo dobro i zdravo. Ja bih to prenio na duhovni i moralni smisao. Zagađen je duh. Zagađene su misli ljudi, i to krivim idejama, mišljenjima i slikama koje se filmovima, časopisima i moralnom permisivnošću propagiraju o obitelji. Normalno je da se tada obitelj nađe u krizi. Hoće li otvoriti prozor da se pročisti taj zagađeni zrak, ovisi o njoj. Mora se znati da se ne može prihvatiti sve što se vidi i čuje, ako žele biti katoličke obitelji. Prema tomu, jedna kršćanska, katolička, obitelj, mora ostati moralna tvrđava i u okruženju zagađenosti. Vjera mora biti toj obitelji pravilo i svjetlo života. Mora se sačuvati vjera. Sigurno su naše stare obitelji živjele u drugačijoj klimi, jer su bile okružene općim pristupom kršćanskim vrijednostima. Sad su, međutim, te vrijednosti postavljene u pitanje, a neke su i odbačene.

Moliti krunicu

Žz: Hrvatski naddušobrižnički ured u Frankfurtu i hrvatski katolički svećenici u Njemačkoj pokreću ove godine niz akcija, kao tjedan molitve za obitelji, moljenje krunice po obiteljima i crkvama, i druge. Što biste im Vi poručili na pragu ove korizme?

Kardinal Kuharić: U Zagrebu je organiziran jedan pokret molitve krunice za mir u koji se ljudi mogu uključiti i upisati. Radi se o obiteljima i osobama koje obećaju da će svaki dan moliti krunicu za mir u Hrvatskoj i BiH, za mir i obraćenje. Otac Smiljan Kožul, koji vodi taj pokret, rekao mi je da se dosad učlanilo oko deset tisuća osoba. Ja uvijek i svuda pozivam na molitvu. Pozivam na molitvu krunice, jer krunica je evanđelje. Krunica je razmiš-

Božji. Vjerom se čovjek doista povjerava Bogu, a Bog ga povezuje sa sobom. Obitelj je temeljna zajednica vjere, jer se u njoj nastoji živjeti dostojno, u njoj se moli, poštuje se život, širi ljubav. I zato moramo bezuvjetno sačuvati vjeru. Nije sveti Pavao badava napisao da je vjeru sačuvao. On to smatra velikom milošću. Zato što ima toliko napasti protiv vjere.

Na ovom susretu biskupa čuli smo kako se među mladima širi satanizam. Mnogi mladi uključuju se u satanske zajednice. Umjesto da štiju pravoga Boga; umjesto da im Isus Krist bude svjetlo, oni se ipak priklanjaju nekom mraku i zlu. I to je opasnost za vjeru. Samo jake duše, one koje se mole, mogu sačuvati istinsku vjeru. Ukoliko sačuvaju vjeru, utoliko će ostati zdrave i vjerne i utoliko će biti nositelji duhovne obnove čitavoga naroda.

Kardinal Kuharić, nadbiskup V. Puljić i praški nadbiskup Vlk u pauzi zasjedanja u Simmernu.
Foto AP

ljanje najvećeg događaja spasenja s Marijom, majkom Spasiteljevom. Moleći krunicu stavljam Isusa Krista s Marijom u središte svoga obiteljskog zajedništva. Time se otvaramo Božjoj jakosti i Božjem svjetlu. Ako se otvorimo Bogu, on ulazi u naš život, a ako se zatvorimo, on ne ulazi. Molitva je otvorena duša i otvoreno srce. Zato je ona važna u obitelji. Može se moliti čitanjem i razmatranjem Svetog Pisma i na mnogo drugih načina. Tako će molitva povezivati i učvršćivati obitelj iznutra, ali i s Bogom.

Žz: Naše crkve u Njemačkoj i iseljeništvu općenito redovito su pune. Mislite li i Vi da će ta živa zajednica, po kojoj se naš list i zove, ostati istinska živa zajednica vjernika?

Kardinal Kuharić: Ostat će ukoliko sačuva vjeru. Jer, vjera je temelj. U pitanju je vjera, a vjera je milost. Vjera je dar

Hvala iseljeništvu

Žz: Naši ljudi u inozemstvu svakako zaslužuju zahvalnost za sve što su učinili kako za naše prognanike u Hrvatskoj i BiH, tako i za Crkvu?

Kardinal Kuharić: Činjenica je da su naši iseljenici i naši radnici u inozemstvu pokazali kroz ovaj rat svoju privrženost i svoj obitelj, i svojoj župi i svome kraju i svojoj domovini. Pokazali su da u srcu nose svoju domovinu, da suosjećaju sa svojom domovinom. Velikodušno su prirekli u pomoć i ustrajno pomažu. Ta je pomoć dragocjena i ublažila je nevolju cijeloga naroda. Za tu velikodušnost naši iseljenici i radnici u tuđini zaslužuju veliku zahvalnost, koju ja i ovoga puta izražavam. Istodobno se molim da oni sačuvaju bogatstvo svoje vjere i duše i da im Bog uzvрати stotrukim blagoslovom.

Razgovarao: Anto Batinić

VIJESTI...

KÖNIGSTEIN

35 000 Biblija za prognanu i izbjeglu djecu

Poznata karitativna crkvena udruga „Kirche in Not“ iz Königsteina tiskala je i izdala Bibliju za djecu na više jezika, od kojih i na hrvatskom jeziku. Na molbu o. Bernarda Dukića da određenu količinu tih Biblija daruju prognanoj i izbjegloj djeci iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, koja su utočište našla u Njemačkoj, „Crkva u nevolji“ darovala je hrvatskim katoličkim misijama u Njemačkoj 35 000 komada Biblija za djecu. Biblije su podijeljene u 86 naših misija, a one će ih podijeliti djeci. Na našoj slici se vidi radost djece koja su dobila Biblije u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Hannoveru, koja je za podjelu dobila 400 Biblija za djecu.

Novi biblijski dokument

U novom vatikanskom dokumentu „Interpretacija Biblije u Crkvi“ povijesno-kritička interpretacija Sv. pisma ocijenjena je kao „nužna metoda“. Psihoanalitički i feministički pristup Bibliji – uz uvažavanje izvjesnih granica – mogao bi također obogatiti tumačenje Sv. pisma. Fundamentalistička biblijska literatura smatra se „varljivom sigurnošću“.

POZOR!

Promjena državljanstva

Još jedanput upozoravamo sve Hrvate, koji posjeduju hrvatsku putovnicu (a ne više jugoslavenski pasoš) da se obrate svojoj nadležnoj općini, gdje su prijavljeni (Meldebehörde) radi promjene državljanstva.

Ako se ta promjena ne izvrši, oni se i dalje ubrajaju među državljane Jugoslavije, to jest vode se pod dosadašnjim ključem za državljanstvo (Staatsangehörigkeitsschlüssel) 138, a ne pod ključem 130, koji označuje hrvatsko državljanstvo. Promjena državljanstva je nužna radi točnijih statističkih podataka u njemačkim općinama.

Vlakom u domovinu

Zastupništvo Hrvatskih željeznica u Njemačkoj (**Generalvertretung der Kroatischen Eisenbahnen, Eschersheimer Landstr. 69/IV, 60322 Frankfurt** (tel. 069/598 178; fax. 5 962 306), koje ondje djeluje od proljeća 1992., po prvi put je posjetio 21. siječnja o.g. službeni predstavnik Republike Hrvatske, generalni konzul, ing. Zdenko Karakaš (na

slici: lijevo, s voditeljem Zastupništva, ing. Blažom Dokom). Pored prijevoza putnika i robe, a posebno humanitarne pomoći, te poslovne suradnje s europskim željeznicama, Zastupništvo namjerava uskoro ponuditi i povoljne cijene za putovanja u domovinu. O tome ćemo čitateljstvo izvijestiti u narednim brojevima.

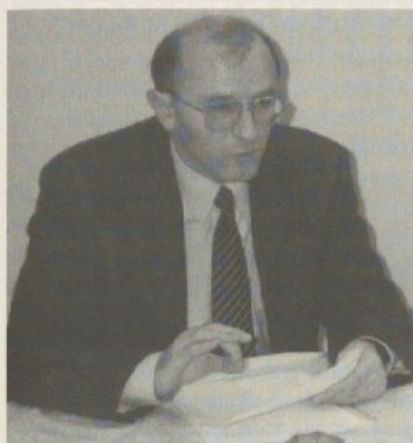
ispo

VAŽNA OBAVIJEST

Susret hrvatske katoličke mladeži i Biblijska olimpijada

održat će se ove godine iznimno u Zagrebu od 11. do 14. svibnja 1994. Time se i mi iz inozemstva pridružujemo proslavi 900. obljetnice zagrebačke nadbiskupije i grada Zagreba.

Dr. fra Marko Karamatić

Na siječanjским regionalnim sastancima glavno predavanje o povijesti Bosne i Hercegovine držao je dr. fra Marko Karamatić. Važne teme razgovora bile su aktivnosti u vezi s proglašenjem ove godine obiteljskom godinom, te sudjelovanje naše mladeži na proslavi 900. obljetnice zagrebačke nadbiskupije i grada Zagreba.

U siječnju su održani predviđeni regionalni susreti svećenika i pastoralnih suradnika po Njemačkoj (Hamburg, Bielefeld, Mainz, Stuttgart, Karlsruhe, Regensburg, Sindelfingen). Isti program bio je u svih šest područja. Središnje informativno predavanje o povijesti BiH i sadašnjem stanju u njoj držao je dr. fra Marko Karamatić, profesor Franjevačke teologije iz Sarajeva/Samobora. Može se kazati da je BiH od 8. stoljeća do 1463. bila katolička, pa i hrvatska zemlja. To se bitno mijenja osmanlijskom okupacijom BiH 1463., te četiristoljetnim turskim vla-

SIEČANJSKI REGIONALNI SASTANCI

Pozornost pastoralu u obitelji

danjem u BiH. Islamizacijom, progonima i raseljavanjima promijenila se najprije konfesionalna, a potom i demografska slika BiH. Aktualni položaj hrvatskog naroda u BiH ravan je katastrofi. Teško je predviđati kako će se situacija razvijati dalje, ali je perspektiva tamna. Predavač je konstatirao nesnalaženje i kratkovidnost hrvatske politike prema BiH... Nakon predavanja obično se razvijala žustra, ali demokratska rasprava. Govorilo se i o načinima poboljšanja pomoći ugroženom hrvatskom pučanstvu u BiH.

Druga vrlo važna tema siječanjških susreta bila je obitelj. Ujedinjeni narodi proglasili su 1994. godinom obitelji. Katolička Crkva prihvatila je tu inicijativu te je 1994. također proglasila obiteljskom godinom. Nužna je, naime, duhovna obnova obitelji, pogotovo u suvremenom pluralističkom i konzumističkom društvu. Zbog toga je na svim susretima istaknuta potreba zauzetijeg pastora obitelji, i to na saveznoj, regionalnoj i župno-misijskoj razini.

a) Aktivnosti na saveznoj razini

Na prvu ovogodišnju korizmu nedjelju, 20. veljače, treba na svim hrvatskim misama (350 misa) naglasiti i preporučiti važnost zajedničke obiteljske molitve, čitanja Svetog Pisma, te posebno preporučiti molitvu za mir u BiH i Hrvatskoj. Za tu prigodu Naddušobrižnički ured će tiskati i umnožiti posebne molitve, koje će se

podijeliti u svim crkvama. U svim misijama održat će se od **8. 10. do 16. 10. 1994. OBITELJSKI TJEDAN**, za koji će plakate i propovjedi pripremiti Naddušobrižnički ured. U istom povodu emitirat će se posebni nagovori preko radio Kölna, a treba uspostaviti veću suradnju s Hrvatskom televizijom, posebice s emisijom Mir i dobro.

b) Aktivnosti na regionalnoj razini

Zaključeno je da se mjesečno drže obiteljski seminari i biblijske večeri. Posebnu pozornost valja dati mladim obiteljima, tako što im treba omogućiti uspostavu kontakta, povezivanja, posjeta obitelji iz drugih misija. Predloženi su zajednički bračni vikendi, hodočašća i izleti. Stručni predavači trebali bi u korizmi održati niz predavanja o obiteljskoj problematiki.

c) Aktivnosti na župno-misijskoj razini

Preporučeno je da se jednom mjesečno slave obiteljske mise, da se češće upriliče mise ili služba riječi s prvopričesnicima, krizmanicima, kumovima i njihovim roditeljima. Svećenici bi trebali posjećivati obitelji prvopričesnika i krizmanika, posebice u velikim misijama. Valja pokušati uspostaviti kontakt s onima koji su daleko od Crkve, na rubu društva, s rastavljenima, prognanicima i izbjeglicama, s onima koji su u ratu izgubili nekoga iz obitelji, kao i kontakt s intelektualcima i studentima.

Treća tema susreta bila je proslava 900. obljetnice zagrebačke nadbiskupije i grada Zagreba, odnosno sudjelovanje naših mladih u toj proslavi. Ne treba ni spominjati koliku važnost ima povezivanje mladih iz inozemstva s mladima u domovini. Predviđeno je održavanje Biblijske olimpijade ili biblijskog susreta. Zapažena je nezainteresiranost za biblijski kviz. Svaka misija će zato izvijestiti organizacijski odbor na koji će način sudjelovati u ovoj proslavi.

Svim misijama u kojima su susreti održani, sestrama i braći, hvala na gostoljubivosti i suradnji.

P. Bernard Dukić

Dio sudionika na sastanku u Mainzu

VAPAJI PAPE IVANA PAVLA II. I NADBISKUPA VINKA
PULJIĆA NAKON POKOLJA NA SARAJEVSKOJ TRŽNICI

Krvnici će pred Bogom odgovarati

Vatikan – U subotu 5. veljače navečer, saznajući da je na tržnici u Sarajevu od eksplozije granate ubijeno oko 60 a ranjeno oko 140 ljudi, prije početka moljenja krunice koju izravno prenosi Radio Vatikan, Papa je svim slušateljima i preko njih cijelom svijetu uputio slijedeći vapaj: „Večeras vas želim pozvati na molitvu krunice za mir u Bosni i Hercegovini.

Slomljena srca prisiljen sam podsjetiti vas na pokolj koji se dogodio danas u Sarajevu. Zločinačke ruke sustvano nastavljaju rušiti i mrcvatiti. Nitko i nikoji razlog ne može opravdati takva odvratna djela. Zaklinjem one koji počinjaju djela tako nedostojna čovjeka da prestanu s tim zločinima. O njima će pred Bogom odgovarati. Preklinjem odgovorne političare na narodnoj i međunarodnoj razini: pokušajte sve, makar uz cijenu najvećih žrtvi, da se postigne djelotvorna obustava vatre!

Balkan srlja u bezdan. Europa ne može podnositi da gleda čitave narode lišene najosnovnijih dobara, uništene gradove, istrijebljene njihove sinove.

Dosta je rata! Moraju pobijediti razum i bratstvo. To moramo prihvatiti, želimo li izbjeći da buka oružja zagluši sve druge glasove! Uzdignimo svoje molitve

Previšnjemu, po zagovoru djevice Marije, da narodima koji su smravljeni neizrecivim patnjama otvori nove puteve pomirenja i mira!“

Tim najnovijim vapajem Papa prosljeđuje putem kojim Sveta Stolica ide od početka krvoprolića u republikama Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Papa, kao i svi katolički crkveni predstavnici u svijetu, uporno ponavlja da borbe treba obustaviti i da treba pomoći svim žrtvama sukoba.

Još iste večeri sva diplomatska predstavništva Svete Stolice širom svijeta prenijela su taj papin vapaj državicima i sredstvima javnog priopćavanja. (IKA)

Papa Ivan Pavao II. oštro je osudio teška kršenja ljudskih prava u ratu na Balkanu. Na jednom euharistijskom slavlju za „Dan molitve za mir u Bosni“ snažno je apelirao na sve odgovorne u politici i vojsci da se hitno zauzmu za mirovni dogovor. Vi koji trpíte u Bosni, uvjeravao je Papa: „Znajte da niste sami, mi smo s vama, bit ćemo s vama i bit ćemo još više s vama. Mir će uz pomoć Božju pobijediti na Balkanu“.

„Pomozite nam da preživimo!“

Sarajevo – Po povratku iz Njemačke, gdje je i saznao za tragediju na sarajevskoj tržnici, 5. veljače 1994., sarajevski nadbiskup mons. Vinko Puljić dao je izjavu o tom događaju istaknuvši: „Najoštrije osuđujem taj zločin koji je toliko ljude na užasan način nasilno lišio božanskog dara zemaljskog života, brojnu djecu učinio siročadima, ucivilo mnoge majke i očeve, žene i muževе. Ma koliko bilo pouzdanje u Božju dobrotu i blizinu, teško je u ovakvim trenucima ne zavapiti: Bože moj, zašto si nas ostavio?“ Pozivajući sve katolike da se ujedine u molitvama s katolicima iz Bosne, nadbiskup Puljić se obratio svjetskim političarima: „Iznova pozivam i preklinjem sve koji su odgovorni, bilo na ovim prostorima, bilo na svjetskom planu, da upotrijebe sva moralno dopuštena sredstva kako bi se zaustavilo ovo zlo i kako se nikada ne bi više ponovila sarajevska krvava tržnica. U ime Boga i čovjeka vapijem: „Pomozite nam da preživimo!“ (IKA)

Foto: Rikard Larma AP

Zagrade sanjam

Tamo negdje u brdima živjelo je selo malo, to je moje rodno selo Zagrade se ono zvalo. Tvrde stijene iznad njega, guste šume i drveće; ispod njega bistra rijeka Jakotina tiha teče. Veselo je uvijek bilo puno djece i mladosti; igralo se i pjevalo u slobodi i radosti.

Voljela sam selo malo više od ijednog grada; voljela sam selo malo jer ono je prvu radost meni maloj krasnu dalo.

U njemu sam prvi puta zrake sunca ugledala; u njemu sam prvi puta svojom nogom na tlo stala. U njemu sam prve riječi sa usana govorila; u njemu sam prva slova, prvu knjigu naučila. U njemu sam prvi puta ja prirodu upoznala; o njemu sam prvi crtež, prvu sliku naslikala.

Nema više moga sela, do zemlje ga dušman sruši; al' će živjet u mom srcu, u snovima i u duši. Sad i one tvrde stijene od tuge su popucale, gledajući kako dušman moje malo selo pali.

I sa one guste šume uvenuli list opada, čini mi se da tuguje što mi moje selo strada.

A i ona tiha rijeka što protječe ispod sela, nije bistra kao nekad jer je krvlju obojena.

Zaboravit ga nikad neću dok u meni daha bude, sjećat ću se uvijek njega i njegovih dobrih ljudi, koji su do zadnjeg dana toliko mu vjerni bili, čuvajući ga od dušmana, živote su izgubili.

Sad me više ne raduje zora, niti novi dan, samo noć što raduje me, kada tonem u dubok san.

Pa kad sanjam svoje selo, kako vjetar granje steže, kada sanjam svoga tatu, kako naše konje preže, kada sanjam onu djecu, svoje drage prijatelje, što su sa mnom skupa rasli, i imali iste želje, sanjam oko svoje kuće stablo plavog jorgovana, što ga je još odavno zasadila moja mama. Ne svanjivaj, zoro rana, lijepo mi je kada spavam, jer od tuge odmaram se, kada svoje selo sanjam.

Zora VILUS (15 g.), Freising, prognanica iz Zagrada, Kotor Varoš, Bosna

HRVATSKA KULTURNA BAŠTINA

BAMBERG

Neka se zna da Hrvati nisu preuzeli jezik od Vuka

U programu znanstvenoga niza **Quellen und Beiträge zur kroatischen Kulturgeschichte**, jedinoga ove vrste u inozemstvu, koji je od 6. sveska nedavno preuzela renomirana izdavačka kuća Böhlau-Verlag (Köln/Wien) u pripremi je za tisak nekoliko svezaka.

Zbornik **Bosna Argentina** (oko 500 str.) donosi studije o osmanskim vremenima i vrela poput onih o Nikoli Tavliću, kraljici Katarini Kosača, Biskupiji trebinjsko-mrkanjskoj i sl., a izlazi oko Božića.

Dva kapitalna djela **Bartola Kašića** izlaze 1994: **Institutiones linguae illyricae** (1604) – prva gramatika hrvatskoga jezika u prvom kritičkom izdanju; **Rječnik hrvatsko – talijanski**, također u prvom znanstvenom izdanju. U drugom nizu izaći će dogodine i Kašićev prijevod Sv. Pisma. Sudjelujem i u pripremi toga epohalnoga djela B. Kašića.

Dva djela za koja nam je posebno stalo da budu objavljena i za koja još nismo uspjeli priskrbiti nikakvu potporu za tisak, premda su uskoro gotova za tisak, su slijedeća:

1. Ivan Bandulavić, **Pištrole i evanđelja** (1613). Ovaj se prvi štokavski hrvatski lekcionar proširio ne samo po Bosni nego i po Dalmaciji i Slavoniji. Poznato je barem 20 izdanja i prerada do sredine 19. st. (oko 580 str.)

2. Matija Divković, **Besjede** (1616), zapravo propovijedi za čitavu godinu prema čitanjima iz Bandulavićeva lekcionara. (oko 1000 str.)

Oba djela izlaze sa znanstvenim komentarom uz kompletan rječnik svake riječi

koja se u tekstu nalazi. Značaj je ovih izdanja u tome što po njima možemo pratiti povijest standardizacije hrvatskoga jezika i dokazati kakva je bila stvarna povijest razvoja hrvatskog jezika.

Naša su nastojanja usmjerena, dakle, prema znanstvenoj slavistici u svijetu, a da bi neke stvari postale općenito poznate, nužna su izdanja tekstova koji to i dokazuju. Inače će se i nadalje pisati da su Hrvati svoj jezik tek u 19. st. preuzeli od Vuka Karadžića.

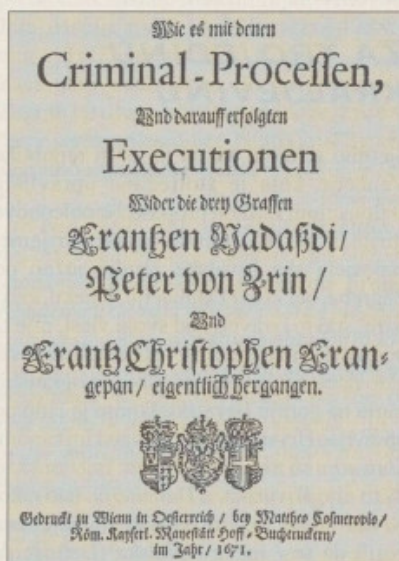
Naša izdanja su u međuvremenu dobro primljena u struci, ali su ostala nepoznata Hrvatima, posebice onima u Njemačkoj. Ukoliko bi, dakle, netko od Vas imao volje pripomoći tisak – novac ide isključivo za tiskaru – naše bi sveučilište rado dalo porezne potvrde na određenu svotu. Ako bi hrvatski svećenici htjeli naša izdanja naručiti za župne knjižnice, vjerujem da ni biskupije ne bi bile protiv. U slučaju da bismo mogli naći 150 sigurnih pretplatnika, mogli bismo naš niz veoma brzo obogatiti temeljnim djelima hrvatske kulture. Samim time bi položaj kroatistike u Njemačkoj bio na sveučilištima uvelike povoljniji. Naravno da smo isto tako zahvalni za svaku pojedinačnu narudžbu. Imena pretplatnika i podupiratelja objavljujemo uz odgovarajuće izdanje.

Dr. Elisabeth von Erdmann-Pandžić
Universität Bamberg
Lehrstuhl für Slavische Philologie
An der Universität 5, Bamberg

WIESBADEN

Kupljena rijetka knjiga o Zrinsko-frankopanskoj uroti

U krugu Hrvatske kulturne zajednice u Wiesbadenu djeluje i radna skupina za povijest i politiku. Članovi te skupine kupili su koncem prošle godine jednu rijetku knjigu iz 1671. g. o Zrinsko-frankopanskoj uroti. Knjigu je u jednom antikvarijatu u Wiesbadenu pronašao g. Branimir von Vuchetich, koji je potom pokrenuo akciju kako bi se ona i kupila. Imajući u vidu povijesnu i kulturnu vrijednost te knjige, članovi skupine odlučili su je kupiti i darovati jednoj kulturnoj ustanovi u Hrvatskoj. Knjiga je kupljena po povoljnoj cijeni od 1800 DM, a novac su darovali članovi i prijatelji HKZ.

ZAGREB

Iz tiska je izašao novi zajednički projekt „Kartografije-Učila“ i „Školske knjige“ Hrvatski povijesni zemljovid. To je dosad prvi (nacionalni) povijesni atlas Republike Hrvatske.

Atlas se sastoji od dva temeljna dijela. Prvi dio čine povijesne karte ili bolje rečeno, karte koje prikazuju prostor i državu Hrvatsku kroz povijest. U drugom dijelu svaka je karta posebice opisana. Te

povijesne karte su tematske: Od prapovijesnih nalazišta na tlu Hrvatske, pa preko Rimljana, dolaska Hrvata, formiranje hrvatskih država, razvoja i veza Hrvatske s ostalim državama s kojima je bila u uniji do samostalne Republike Hrvatske i njezinim najnovijim teritorijalnim ustrojem po županijama. Veći dio karata napravljen je u mjerilu 1:2 000 000. Kartografski dio sastoji se od 50 zemljovida. Uz tekstualni opis svakog zemljovida, gdje je to moglo, nalaze se crteži i vinjete. Zbirka zemljovida hrvatske povijesti (atlas u širem smislu riječi) je prvi atlas te vrste u Hrvatskoj. Sve su karte u boji. Ovo je prvo izdanje atlasa, a svako slijedeće izdanje bit će dopunjeno novim zemljovidima i tekstom.

Naslov knjige je „Točan i iscrpan opis o sudskom postupku i kazni pogubljenjem grofova Franje Nadasdyja, Petra pl. Zrinskog i Frana Krste Frankopana“. Knjiga je tiskana 1671. u carskoj tiskari u Beču po nalogu samog cara Leopolda. Svrha joj je bila pravno opravdati kazneni progon i pogubljenje optuženika. Ali, i optuženici i postupak bili su manjkavi i nedostadni, pa knjiga nije postigla svoju svrhu. Zato su vlasti naložile da se knjiga povuče i uništi.

Ova će knjiga kao rijedak povijesni dokument biti prilog obnovi hrvatskog kulturnog blaga koje je namjerno uništavano u ovom ratu. Koliko je poznato jedan primjerak ove knjige čuva se i u Hrvatskoj nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

HRVATSKA U DEVET ZAGREBAČKIH ZA ŽIVU CRKVVU U CIJELOJ

U lijevoj ili sjevernoj lađi zagrebačke katedrale, u njezinu vrhu desno od oltara nalazi se spomenik glasovitog hrvatskog bana **Josipa Jelačića**. On je bez sumnje najvažniji hrvatski državnik 19. stoljeća. Kao što smo 20. stoljeće hrvatske povijesti u sasvim određenom smislu nazvali dobom Alojzija Stepinca, tako smijemo 19. stoljeće označiti likom Josipa Jelačića. U vrlo teškim političkim prilikama onoga doba on je pod svojom vlašću sjedinio sjevernu i južnu Hrvatsku, gotovo cijelo područje koje danas zaprema međunarodno priznata Republika Hrvatska.

ZA TROJEDINU KRALJEVINU

Sjetimo se da je nakon propasti republike Venecije koja je stoljećima upravljala Dalmacijom i nakon propasti Napoleonove Ilirije koja je, premda kratko vrijeme, zaposjela sve hrvatske zemlje južno od Zagreba, bečki car Dalmaciju, Rijeku, kao i Istru, stavio izravno pod svoju vlast, nije ta područja vratio u jedinstvo hrvatske države. U to doba naziv *Hrvatska* bio se ograničio samo na gornju Hrvatsku kojom je izravno upravljao Hrvatski sabor s hrvatskim banom. *Slavoniju* su nazivali njezinim imenom kao da to nije Hrvatska, a *Dalmaciju* isto tako. Hrvati su se u svim svojim pokrajinama borili da se i južna Hrvatska (Dalmacija, Kvarner i Istra) i zapadna Hrvatska (Slavonija) opet sjedine u zajedničku hrvatsku državu. Bila je to borba za "Trojedinu kraljevinu".

Iz toga doba potječe i onaj grb što se i sad nalazi na krovu crkve svetoga Marka. Podjeljen je u tri polja. Lijevo je povijesni hrvatski grb od crvenih i bijelih kocki, desno grb pokrajine Dalmacije s tri lavlje glave na plavom polju a dolje grb pokrajine Slavonije s kunom zlaticom. Bečka vlast dugo nije htjela da se sve te hrvatske zemlje sjedine pod vlašću hrvatskoga bana koji je stolovao u gradu Zagrebu. I mađarske vlasti nastojale su u ono doba da Hrvatska ne ojača. Zaboravljajući da su Hrvati godine 1102. bili prihvatili za svoga mađarskoga kralja, a nisu ušli u sastav mađarske države, Mađari su se prema Hrvatskoj ponašali kao prema svojoj pokrajini, kao prema koloniji. Otkad

su se od 1527. zajedno s Hrvatskom našli u državnom savezu s Austrijom, oni su se ponašali kao da se s Austrijom povezala samo jedna država, Mađarska u kojoj je Hrvatska tek pokrajina.

POD OSUDOM MARXA I NJEGOVIH SLJEDBENIKA

Baš u doba bana Jelačića, godine 1848., Mađari su digli veliki ustanak da se odcijepi od Austrije. Ali nisu htjeli i Hrvatima dati slobodu, nego su im pokušali nametnuti svoj jezik, pretvoriti ih u Mađare. Tada je hrvatski ban Josip Jelačić skupio veliku vojsku i pomogao caru da porazi Mađare.

Razumije se da nije htio jačati carsku vlast, nego je uspješno zaštitio Hrvatsku od mađarizacije, a pred carem je stekao tolike zasluge, da je taj car morao, barem za neko doba, popustiti i Hrvatima.

Vrijedi se sjetiti da su u to doba živjeli Marks i Engels, oni koji su zamislili komunizam. Proglasili su onu mađarsku revoluciju naprednom, a hrvatsku na čelu s banom Jelačićem natražnjačkom, reakcionarnom. Zato su nakon II. svjetskog rata komunisti, došavši na vlast i u Hrvatskoj,

bili uklonili s glavnog zagrebačkog trga znameniti spomenik bana Jelačića. Nova demokratska hrvatska vlast obradovala je cijeli narod vrativši taj isti spomenik na njegovo mjesto i vrativši trgu njegovo ime: Trg bana Josipa Jelačića.

BAN HRVATSKOG PREPORODA

Pod vlašću bana Jelačića našle su se tada, kako rekosmo, gotovo sve pokrajine današnje Republike Hrvatske. On je zakonski ukinuo kmetstvo, što znači da je seljake oslobodio od tisućljetne potčinjenosti feudalnim gospodarima, plemićima. Od tada je seljak, zemljoradnik, ravnopravni građanin, može biti vlasnik svoje zemlje, može slobodno seliti, školovati se, napredovati. To je velika socijalna promjena, znak da je Hrvatska ušla u novo doba. Jelačić je također osigurao da hrvatski jezik bude službeni jezik u svim hrvatskim ustanovama i školama.

To doba od sredine 19. stoljeća također je doba hrvatskog narodnog preporoda što su ga povelili hrvatski školovani ljudi na čelu s dr. Ljudevitom Gajem iz Krapine. Baš taj Ljudevit Gaj okupio je godine 1848. u Zagrebu na veliku narodnu skupštinu koja je podnijela bečkom caru zahtjev da za bana postavi Josipa Jelačića, da se sjedine sve hrvatske zemlje i da hrvatski bude službeni jezik te da svi ljudi budu pred zakonom jednaki. U toj je skupštini sudjelovalo oko 200 svećenika. Svi su ti zahtjevi doista bili ostvareni.

OSLOBOĐENA CRKVA ZA SLOBODU NARODA

Na ploči u podnožju Jelačićeva spomenika u zagrebačkoj katedrali posebno se ističe njegova velika zasluga što je zagrebačka biskupija proglašena od Svete Stolice nadbiskupijom i središtem metropolije. Sve dotad tijekom dugih stoljeća zagrebačka biskupija bila je podvrgnuta mađarskom nadbiskupu metropoliti u Kaloči. Tako su i viši crkveni sudovi koji su rješavali crkvena pitanja u Hrvatskoj bili u Mađarskoj.

STOLJEĆA DOMOVINI

**Grada za
vjeronaučnu
olimpijadu o
Zagrebu gradu**

Hrvatski sabor s banom Jelačićem htio je da i Crkva u Hrvata bude slobodna, da ima vlastito crkveno ustrojstvo u jedinstvu s petrovim nasljednikom. To se je dogodilo godine 1852. Zagrebačkoj nadbiskupiji pridružene su tada u metropoliju rimokatoličke biskupije đakovačka i senjska i grkokatolička biskupija križevačka. (U ono doba u Rijeci nije bilo biskupije, nego je njezino sjedište bilo u Senju, a obuhvaćala je područje sadašnje riječko-senjske nadbiskupije).

Bečka je carska vlast, nažalost izigrala bana Jelačića i cijeli hrvatski narod. Čim je uz njegovu pomoć skršio mađarski otpor, Beč je novim samovlašćem (apsolutizmom) jednako pritisnuo Mađare i Hrvate. Onda su se Mađari i Austrijanci nagodili tako da se cijela država nazvala Austro-Ugarska Monarhija. Od cijelog velikog Jelačićevog djela najsigurnije je ostalo to što je postigao na crkvenom području, pomagavši da se Crkva u Hrvata čvrsto poveže i osamostali barem u toj zagrebačkoj metropoliji. Da se to nije dogodilo, Crkva u Hrvata ne bi bila slobodna onako služiti svom hrvatskom narodu kao što je to doista činila u svako doba bečkih, budimpeštanskih i beogradskih diktatura.

“USTANI, BANE!”

Premda je ban Jelačić doživio tako strašno razočaranje da mu se pred smrt i um bio pomračio, ostao je jednim od najsvjetlijih likova hrvatske povijesti. Neprijatelji hrvatskog naroda toliko su se bojali samog spomena na bana Jelačića, da su bili uklonili i njegov spomenik usred Zagreba, a za samo pjevanje poznate pjesme “Ustani bane, Hrvatska te zove” ljudi su išli u zatvore i bili su batinani.

Josip Jelačić Bužimski rodio se 16. kolovoza 1801. u Petrovaradinu kraj Novog Sada, gdje je njegov otac podmaršal Franjo bio zapovjednik divizije. Školovao se u Beču i posvetio vojničkom zvanju. Kao pukovnik istaknuo se je i u borbi s Turcima na bosanskoj granici. Godine 1848. postao je ban i general. Umro je u Zagrebu 20. svibnja 1859. Njegovo je tijelo pokopano na njegovu imanju Novi Dvori kod Zaprešića.

U doba Jelačića bana prvim zagrebačkim

nadbiskupom metropolitom postao je dotadašnji zagrebački biskup **Juraj Haulik**. Već nakon četiri godine, 1856. papa ga je imenovao kardinalom. Haulik je, dakle, prvi zagrebački nadbiskup kardinal.

PRVI NADBISKUP KARDINAL

Još kao biskup Haulik je do imenovanja bana Jelačića vršio službu *banskog namjesnika*. Bilo je to u skladu s prastarim hrvatskim pravom da u doba kad Hrvatska nema svoga vladara bana, vlast mjesto njega preuzima zagrebački nadbiskup (*locum tenes bani* - onaj koji je namjesto bana). Kao državnik Haulik se upirao naprevednim

Biskup Juraj Haulik

mađarskim zahtjevima. Smatrao je da se u tome vrijedi oslanjati izravno na Beč. Svojim zauzimanjem kod cara mnogo je pridonio da je hrvatski jezik postao službenim jezikom u školama i uredima, da se slobodnije razvija tisak hrvatskog narodnog preporoda, da se osnuje Matica Hrvatska (koja se na početku zvala Matica Ilirska). Ipak nije stekao povjerenje bečkoga dvora. Poznato je da je carska policija cenzurirala i pljenila izvještaje koje je on slao papi u Rim. Nadbiskup Haulik ustanovio je i izdašno pomagao Gospodarsko društvo u Zagrebu, potaknuo otvaranje učiteljske škole u

Zagrebu, pokrenuo “Katolički list” kao glasilo zagrebačke biskupije i poslije nadbiskupije, koji je izlazio sve do 1945. Utemeljio je Hrvatsko književno društvo sv. Jeronima koje se poslije prozvalo Društvom sv. Ćirila i Metoda. Pomagao je i hrvatsku akademiju znanosti (koja se u ono doba zvala jugoslavenskom). Uspostavio je velike novčane zaklade za pomoć nemoćnim svećenicima, djevojkama bez miraza, sveučilištu, muzeju, udovicama i siromasima. Na svoj je trošak uredio i uljepšao veliki park *Maksimir* koji je Zagrepčanima bio darovao njegov prethodnik biskup Maksimilijan Vrhovac. Juraj Haulik rodio se u Slovačkoj 1788. a umro je u Zagrebu 1869.

Zaslugom nadbiskupa Jurija Haulika u Zagreb i u druge hrvatske gradove došle su časne sestre milosrdnice. Njima je u Zagrebu sagradio samostan i crkvu.

Imena svih zagrebačkih biskupa i nadbiskupa od prvoga koji se zvao Duh do sadašnjeg nadbiskupa kardinala Franje Kuharića uklesana su u mramorne ploče na zidu iza sjedišta u svetištu iza glavnog oltara oko nadgrobno spomenika slugu Božjeg kardinala Alojzija Stepinca. O svakom od njih imalo bi se što vrijedno istaknuti, ali se ovdje moramo ograničiti samo na one najpoznatije.

PRETEČA HRVATSKOG PREPORODA

Maksimilijan Vrhovac Rakitovečki, jedan od najznamenitijih zagrebačkih biskupa bio je na čelu biskupije od godine 1787. do 1827. Rodio se u Karlovcu g. 1752. Najprije je stupio u vojsku i postigao čin zastavnika, a onda je pošao u sjemenište i završio studij teologije. Kao svećenik i biskup na svim područjima zauzimao se za narodne slobode, pa su ga u Beču optužili da je revolucionar, da je sklon idejama francuske revolucije. No, kad su Francuzi bili zauzeli svu Hrvatsku do Zagreba, baš je on kao banski namjesnik godine 1809. proglasio opći narodni vojni ustanak (insurekciju) za rat protiv Francuza. Proglas toga ustanka župnici su po njegovoj naredbi čitali u svim crkvama. Kad su

HRVATSKA U DEVET ZAGREBAČKIH

Ulaz u
zagrebački
park Maksimir

Francuzi pobjeđeni, a bečki car pod svoju izravnu vlast stavio cijelo oslobođeno hrvatsko područje od Zagreba do mora. Vrhovac se uporno zauzimao da se to područje vrati pod vlast hrvatskoga bana i u tome je djelomično uspio godine 1822. (upravu nad cijelom Dalmacijom i Rijekom tek će poslije dobiti ban Jelačić). Maksimilijan Vrhovac zauvijek se upisao u zagrebačke dobrotvore darovavši građanima za njihov odmor i razonodu veliko crkveno zemljište istočno od grada i uredivši ondje park koji se i danas po njemu zove *Maksimir*. On je potaknuo i gradnju ceste od Karlovca

do Rijeke i uređenje toplica u Stubici. Njegovom zaslugom osnovana je u Zagrebu Zakladna bolnica milosrdne braće. Svojim je svećenicima napisao okružno pismo moleći ih da zapisuju narodne riječi, poslovice i pjesme, da pronalaze i sabiru stare listine i rukopise. Zauzimao se za jedinstvo hrvatskog jezika i pravopisa. Osnovao je tiskaru a crkvenu Metropolitansku biblioteku otvorio za javnu upotrebu. Kad je car Josip II. bio ukinuo gotovo sve samostane, Vrhovac je uspio da država ne otme Crkvi imovinu tih samostana, nego je tim novcem osnovao u biskupiji oko 100 novih župa. On je u Zagrebu osnovao dačko sirotište (orfanotrofij) u Vlaškoj ulici za školovanje siromašnih daka. Sjemeništu na Kaptolu dogradio je novo krilo, povećao broj pitomaca i priskrbio velika sredstva za njihovo izdržavanje.

Sve do Maksimilijana Vrhovca zagrebačka biskupija služila se posebnim crkvenim odredom koji je uveo već prvi biskup Duh. Vrhovac je taj obred ukinuo i uveo rimski obred kojim se služi Crkva u Rimu i u najvećem dijelu svijeta.

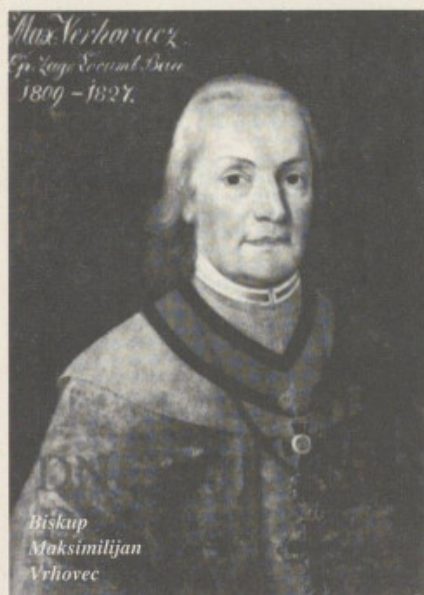
ZAGREPCANIN U SPLITU

Za povezanost Crkve u Hrvata na cijelom domovinskom području posebno su zaslužni i značajni dvojica zagrebačkih biskupa iz 13. i 14. stoljeća. **Stjepan II.** iz starog

hrvatskog roda Babonića, postaje zagrebačkim biskupom najvjerojatnije godine 1225. Bio je očito svjestan da bi sva Crkva među Hrvatima morala biti jedinstvena, da bi morala imati vlastite metropolitane i vlastitog primasa, što znači prvog biskupa u kraljevstvu kao što su imale i još imaju mnoge druge države. Održavao je žive veze sa Splitom, središtem južne Hrvatske. Godine 1242. Splićani su ga pozvali u Split i ondje ga izabrali za svoga nadbiskupa. Tako je biskup novog hrvatskog glavnog grada Zagreba postao i izabranim nadbiskupom u južnohrvatskoj kolijevci hrvatske državnosti i crkvenosti. Bilo je to doba nakon tatarske provale u naše zemlje, kad je kralj Bela IV. pred Tatarima bježao na jug, sve do Splita. Velika nesreća pridonijela je povezivanju sjevernih i južnih dijelova hrvatske domovine. Očito su mudri ljudi i u Splitu i u Zagrebu već u ono doba bili svjesni da domovina mora biti jedinstvena i čvrsto povezana na državnom i na crkvenom području. Nažalost, Hrvatska u to doba nije imala svog posebnog vladara koji bi kod Pape malo podupro tu odluku Splita i Zagreba, a ni mađarskim vlastima u Budimpešti ni mletačkim u Veneciji nije išlo u račun da Hrvatska postane jedinstvena i snažna. Tako iz Rima nije stigla potvrda izbora Stjepana Babonića za splitskog nadbiskupa, i on se morao vratiti u svoj Zagreb kao biskup. No, taj pokušaj hrvatskog povezivanja ostaje vrlo značajnim svjedočanstvom i poticajem hrvatskoga jedinstva.

Već smo spominjali kako je, dok slavimo 900-tu obljetnicu prvog povijesnog spomena sadašnjeg glavnog grada, važno imati na pameti kako se središte hrvatskog državnog i kulturnog života tijekom stoljeća pomicalo od Splita i Solina prema sjeveru, preko Knina, Cetingrada u Pounju, Varaždina, da se napokon ustali u Zagrebu. Zato nam Zagreb, kao glavni grad, predstavlja sva prošla i sadašnja narodna i crkvena središta, a biskup Stjepan II. Babonić je znak i svjedok hrvatske težnje da sva domovina bude povezana a glavni grad da ne zasjenjuje nego podupire važnost svih drugih gradova i pokrajina.

U Splitu se Stjepan Babonić susreo s glasovitim Splićaninom Tomom Arhiđakonom. Taj istaknuti crkveni i politički djelatnik i povjesničar onoga doba, posebno se zauzimao da Crkva bude nezavisna od državne vlasti. Poznat je po

Max Vrhovac
Ep. Zagreb. Secant. Duce
1809 - 1827.

Biskup
Maksimilijan
Vrhovec

STOLJEĆA

povijesnom djelu "Historia Salonitana", povijest solinske, tj. splitske Crkve od rimskih vremena do njegova doba. U toj knjizi nalaze se i važni podaci o hrvatskoj povijesti osobito za razdoblje kraljeva Petra Krešimira IV. i Dimitra Zvonimira te Tatarske najezde 1241-42. Nakon što se Stjepan Babonić vratio u Zagreb, Toma je, kao svećenik privremeno upravljao spitskom nadbiskupijom, a zatim je splitskim nadbiskupom postao kanonik iz Čazme **Ugrin**. U Čazmi je Kaptol, zbor kanonika, uspostavio baš Stjepna II. Babonića. Tako je ipak svećenik zagrebačke biskupije postao spitskim biskupom. Odmah poslije njega splitskim je nadbiskupom imenovan zagrebački kanonik **Rogerije** što znači da su se i dalje utvrđivale crkvene veze Splita i Zagreba.

Biskup Stjepan Babonić utemeljio je u Zagrebu ženski samostan sv. Magdalene. Doveo je u Hrvatsku dominikance i franjevce, redove koji su tada bili u Europi novosti i brzo su se širili. Doživio je u Zagrebu provalu Tatara kad je spaljena i ondašnja zagrebačka katedrala. Umro je u Čazmi 1247. godine.

Blazeni Augustin Kažotić

papa ga je 1322. imenovao biskupom u Luceri u južnoj Italiji. Ondje je Augustin revno počeo propovjedati po selima. U

jednom selu su ga protivnici katoličke vjere napali i teško ranili. Umro je u Luceri 1232. Odmah nakon smrti narod ga je počeo štovati kao sveca. Godine 1702. papa ga je proglasio blaženim. U zagrebačkoj katedrali ispod sjevernog (lijevog) tornja, uređena je posebna kapela blaženog Augustina Kažotića na spomen njemu i drugim hrvatskim blaženicima.

Augustin Kažotić je višestruko znakovit. Hrvat iz Dalmacije postao je Zagrepčanin. Redovnik, član prosjačkoga reda postao je biskup. Mirotvorac i zaštitnik progonjenih morao je bježati pred nasiljem kralja i velikaša. Zagrebački biskup postao je papinski teolog i papin savjetnik u doba "avignonskog sužanjstva". Visoki crkveni knez postao je seoskim propovjednikom, sve do mučeništva. U Zagrebu je ostala predaja o njegovu zauzimanju za siromahe i bolesnike, za unapređivanje higijenskih uvjeta života. Zacijelo je dao urediti vrelu na sadašnjem Trgu bana Jelačića, koje se zove Manduševac i koje je nedavno obnovljeno, jer narodna predaja kaže da je on to vrelu otkrio, odnosno da je voda na njegovu molitvu izbila iz zemlje.

TROGIRANIN U ZAGREBU

Blaženi Augustin Kažotić posebno je označio 14. stoljeće u zagrebačkoj biskupiji i u cijeloj Hrvatskoj. On je opet svjedok žive povezanosti splitskog i zagrebačkog područja. Rodio se u Trogiru oko godine 1260. Kad mu je bilo 17 godina stupio je u dominikanski samostan. Školovao se u Parizu. Zagrebačkim biskupom je postao godine 1303. Posebno se brinuo za odgoj i obrazovanje novih svećenika. Nastojao je miriti zavađene plemiće i od njih štititi kmetove. Bijesni plemići uzvratili su tako da su opljačkali biskupove žitnice i pivnice. Biskup je imao svoju naoružanu stražu, banderij, ali se nije htio njome poslužiti. Ni kralj ga nije htio zaštititi. Biskup je morao napustiti Zagreb i skloniti se kod pape koji je tada boravio u Avignonu u Francuskoj. Kralj mu više nije dopustio povratak u domovinu. U Avignonu se istaknuo kao papin savjetnik i pisac važnih teoloških spisa. Vidjevši da ga više ne može vratiti u Zagreb,

PITANJA

- Koje su glavne zasluge najvažnijeg hrvatskog državnika 19. stoljeća za hrvatsku državu, za sve njezine građane i za Crkvu u Hrvata?
- Kakav se hrvatski grb od tri samostalna dijela nalazi na krovu crkve sv. Marka u Zagrebu? Na što nas taj grb podsjeća i kakve to veze ima s banom Josipom Jelačićem?
- Zašto je ban Josip Jelačić s hrvatskom vojskom pomogao bečkom caru protiv mađarske revolucije? Zašto su komunisti bili uklonili banov spomenik s njegova Trga u Zagrebu?
- Velika narodna skupština u Zagrebu godine 1848. Tko ju je sazvao, što je zatražila, koliko su u njoj sudjelovali svećenici?
- Što je od onoga za što se zauzimao ban Jelačić ostalo kao trajno dobro Crkve u Hrvata. Kako je bila sastavljena nova crkvena pokrajina?
- Što znači izraz "Locum tenens bani", za koje zagrebačke biskupe znaš da su tu službu vršili, što je kao takav poduzeo biskup za koga neki kažu da je bio sklon francuskoj revoluciji?
- Život i djelo prvog zagrebačkog nadbiskupa.
- Veliki zagrebački park zove se po njegovu imenu. Zašto? Kako je on za dobro Crkve iskoristio jednu protu-crkvenu odredbu cara Josipa II.? Koje su njegove zasluge na području kulture i dobrotvornosti?
- Zagrepčanin koji nije uspio postati splitski nadbiskupom i dva kanonika iz zagrebačke nadbiskupije koji su to postali. Koji su to bili, u koje doba i u kojim povijesnim prilikama? Zašto je to važno i danas?
- Predaja ga dovodi u vezu s vrelom Manduševcem. Morao je bježati iz Zagreba u Francusku a umro je u Italiji. Što sve o njemu znaš i zašto je on važan?

HRVATI U AMERICI

ST. LOUIS

Povijesno ujedinjenje američkih Hrvata

U Sjedinjenim Američkim Državama utemeljena Nacionalna federacija hrvatskih Amerikanaca, krovna organizacija svih američkih Hrvata

U gradu St. Louisu (savezna država Missouri) održan je 22. i 23. siječnja 1994. prvi sabor Nacionalne federacije hrvatskih Amerikanaca (NFCA). Uspješno su ustanovljeni vijeće direktora i stalni komiteti. 58 službenih zastupnika koji su glasali anonimno predstavljajući 30 organizacija potvrdili su Privremene komitete NFCA. Kolegij direktora ima 21 člana, koji su izabrali šest časnika da vode ovu krovnu organizaciju američkih Hrvata. Za prvog nacionalnog predsjednika anonimno je izabran Edward Damić, zastupnik udruge „Alma Matris Alumni Croatica“, profesor prava na George Mason University i član Hrvatske bratske zajed-

nice (CFU). Izabrana su i tri područna potpredsjednika: o. Anthony Petrušić iz Hrvatske katoličke zajednice (CCU), Joseph Brigich iz Hrvatske bratske zajednice (CFU) i Leo Majich iz Hrvatskog nacionalnog društva iz Los Angelesa (CNA). Steve Rukavina (CFU) iz Marylanda je izabran za nacionalnog rizničara, a dr. Zdenka Delalić iz Philadelphije za nacionalnog tajnika. Svi zastupnici izrazili su nužnost da NFCA promiče suradnju i komunikaciju između svih hrvatskih američkih organizacija s novom nacionalnom mrežom.

Zastupnički sabor izabrao je sedam direktora po područjima. U istočnom području su: prof. Edward Damić, Joseph Brigich, dr. Zdenka Delalić, Steve Rukavina, Josip Kristić, Vladimir Goss i Ed Pazo. U središnjem području su: o. Anthony Petrušić, John Klarić, Mary Robert, Anthony Peraica, Ivan Botić, dr. Nick Bartulica i dr. Martin Hrgovčić. Za zapadno područje izabrani su: Leo

Majich, Mike Volarich, Mary Krilich Joyce, Frank Brozovich, Joseph Cupich i Janko Prezgar. Kolegij direktora potvrdio je i ustanovu triju stalnih komiteta: za odnose s javnošću, za financije i za posebne projekte.

Na svečanoj večeri u Adam's Mark Hotelu bilo je više od 225 hrvatskih Amerikanaca. Pozdravne govore držali su: Petar Šarčević, veleposlanik Republike Hrvatske u SAD; Bernard Luketich, predsjednik Hrvatske bratske zajednice i Anthony Petrušić, predsjednik Hrvatske katoličke zajednice. Njihovi nadahnuti govori pozdravljeni su burnim pljeskanjem.

Nacionalna federacija hrvatskih Amerikanaca (NFCA) otvorit će uskoro ured u Washingtonu D. C. Koncem veljače izići će iz tiska i spomenica o utemeljenju NFCA. Sadašnja adresa: National Federation of Croatian Americans, P.O. Box 11538, Washington D.C. 20008, U.S.A. Informacije: Steve Rukavina, tel. (001) 301/424 0023 ■

SAN JOSE

Hrvatski Božić u Kaliforniji

Božić je blagdan radosti i mira. Božić je obiteljski blagdan koji nas usko povezuje s onima koji su nam najdraži. Ako su oni u radosti – i mi smo s njima. Ako su oni u nevolji, i mi s njima suosjećamo. Ako oni trpe, i mi trpimo. Ali, uvijek znajući da smo u trpljenju slični Kristu, našem Učitelju i Vodi.

Htjeli smo prikazati u hrvatskoj župi u San Joseu preko božićnih jaslaca kako i mi zajedno živimo i trpimo sa svojim hrvatskim narodom. Poznato je u ovim krajevima, da su božićne jaslce u našoj župi jedne od najvećih i najljepših u Kaliforniji. Nije ni čudo da su često u novinama i na televiziji za božićne dane.

Pri izradi ovih božićnih jaslaca sudjeluju: Bruno Marčelić, Maryalis Barrett, s. Gracija, s. Dobrila, s. Veronika i fra Bone.

Čitav prostor oko oltara su jaslce. Šest visokih borova, preko 6 metara, bili su ukrašeni hrvatskim nakitimima, licitarskim srcima, što su više poznata u sjevernim hrvatskim krajevima.

Prikazana su dva hrvatska gradića, gdje se ističu crkve. Kuće i crkve izrađene su od posebnog kartona. Sve osvijetljene.

Jedan gradić nerazrušen, a drugi spaljen skupa s crkvom.

Središnja i najzapaženija točka jest oltar na kojemu se služi sveta misa. Oltar se nalazio u spaljenoj crkvi s velikim spaljenim zvonikom, koji se izdiže s desne strane oltara. U toj spaljenoj crkvi su Marija, Josip i Isus. Krist se rađa i u spaljenim

hrvatskim crkvama, selima i gradovima. Rada se novi život nad tim ruševinama, koje hrvatski narod ne napušta, nego znade da će s Kristom ponovno započeti obnovu svoje domovine. Hrvatski narod ne sustaje slaviti rođenje Kristovo i u srušenim i spaljenim crkvama, jer znade da će na kraju Krist pobijediti. I nada se ►

IZ NAŠIH MISIJA

► da će se te razrušene crkve ponovno sagraditi i obnoviti, kao što je na sv. misi rekao fra Bone:

„Krist se rađa i u našim spaljenim hrvatskim crkvama, selima i gradovima. Krist je tu. Hrvatski narod ne sustaje, nego svu svoju nadu postavlja u Krista, Pobjednika. Znamo, da ovakve jaslce za Božić u nama bude i neku tugu u ovo božićno vrijeme. Ali, kako jedna obitelj može biti u veselju, ako je netko u obitelji u nevolji.

Tako mi sa svojim hrvatskim narodom. Ali, nije taj narod, a ni mi u očaju. Mi živimo od nade a i u nadi koja nas neće prevariti.

Ne dao Bog da naše duše i naša srca budu razrušena, da u njima ne bude mjesta za Krista. To bi strašno bilo. Neka naša srca budu mjesto gdje stanuje Krist, koji će obnoviti našu domovinu.

Na oltaru se prikazuje sveta misa, koja je uvijek bila izvorom snage za naš hrvatski puk. Tako je i u ovim ratnim teškim danima. Tu crpimo snagu koja nas drži i koja nam jamči pobjedu nad zlom i grijehom; koja nam jamči da će pravda i istina pobijediti.“

Glavna televizijska postaja marljivo je snimila sve detalje ovih velikih neobičnih božićnih jaslca. Pitali su me: što mislite kako će noćas ljudi reagirati kada ovo vide? Kakve će utiske imati? Rekao sam: nama Hrvatima je ovo poticaj da nas što više poveže s našim trpećim narodom u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini. Da više na njih mislimo, da i u ovim božićnim danima suosjećamo s njima u ratu.

A poruka Amerikancima: neka vide kako hrvatski narod nepravedno trpi od agresora koji ga ubija, koji mu hoće oteti domovinu. Ali, taj hrvatski narod ne sustaje, ne da se. I u razrušenim crkvama i selima slavi porođenje Spasiteljevo znajući da će taj novorođeni Krist donijeti i unijeti novi život u svoj narod. Na televiziji je bilo prikazano 4 puta, i to: na Badnju Večer, na Božić dva puta, i na blagdan svete Obitelji 2 puta. Svi koji su gledali bili su iznenađeni koliko su puta to prikazali. Najprije bi bile glavne vijesti što se događa u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini. Zatim bi najavili: a sada ćete vidjeti kako Hrvati sve to doživljavaju u hrvatskoj zajednici u San Joseu.

I zaista, svatko tko je promatrao ove jaslce doživljavao je ono što proživljava hrvatski narod u ovom teškom ratu. Ali, uvijek Krist je tu, koji najavljuje novo rođenje i novi život i za hrvatsku domovinu.

Fra Bone Precla

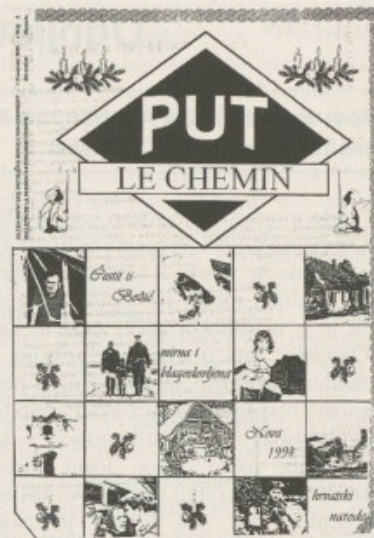
LYON/FRANCUSKA

Dopunska škola

Nakon tromjesečnih priprema u Lyonu je, u prostorijama Hrvatske katoličke misije, 9. siječnja svečano otpočela s radom hrvatska dopunska škola. Na prigodnoj svečanosti prisutne roditelje, učenike te koordinatore hrvatskih dopunskih škola u Francuskoj, profesora Stanka Tenšeka, i voditeljicu škole, gospodu Veru Tomičić, pozdravio je voditelj Hrvatske katoličke misije, svećenik Ivo Balukčić. Nakon pjevanja hrvatske himne, prisutnima se obratio profesor Stanko Tenšek koji je ukratko obrazložio značaj otvaranja škole za djecu i roditelje, te opisao sistem školovanja i predstavio voditeljicu škole. Roditelji su se zanimali za program i uvjete školovanja, te izrazili svoju radost što će njihova djeca učiti svoj materinski jezik, povijest i kulturu.

Škola će biti smještena u prostorijama Hrvatske kat. misije i imat će dva odjeljenja u Lyonu i jedno u Chambéryu. Adresa škole je 20, Rue Laporte, 69009 Lyon.

Mr. Ivo Balukčić

Naslovna stranica božićnog izdanja biltena HKM Lyon, koji nosi ime „Put – Le Chemin“. Osim toga HKM Lyon izdaje i tjedni pastoralni listić „Dan Gospodnji“.

BIELEFELD

Poslije vrlo uspješnog koncerta u Detmoldu, vjernici Hrvatske kat. misije Bielefeld imali su čast prisustvovati duhovnom i rodoljubnom koncertu Ratomira Kliškica, baritona HNK-a iz Splita.

U subotu, 11. prosinca, u paderbornskoj katedrali se svečano slavila sv. misa za njemačke i hrvatske vjernike. Misno slavlje predvodio je pom. biskup msgr. Hans Leo Drewes uz asistenciju don Slavka Rake, župnika HKM u Bielefeldu. Ovom koncertu, uz ugledne goste, bio je nazočan i naš dugogodišnji dobročinitelj msgr. dr. Paul Nordhues, paderbornski biskup u mirovini.

Svečanost je bila upriličena u znak zahvalnosti za sve ono što kontinuirano čini

Koncert vjere i odanosti

paderbornska nadbiskupija za našu domovinu.

Gospodin Klišić je svojim repertoarom sakralnih i domoljubnih pjesama, u pratnji prof. Olge Račić (pijanistkinje), kao i razgovorima, uvjerljivo prenosio poruku razorene domovine.

U nedjelju 12. prosinca, na treću nedjelju došašća, za vrijeme sv. mise u Bielefeldu i nakon misnog slavlja, gosp. Klišić je izveo bogat program. Doživjeli smo umjetnika, istinskog vjernika i primjernog rodoljuba, koji je svojim glasom hrabrio i pozivao na ustrajnost i vjernost otačkoj vjeri i napaćenoj domovini!

Don Slavko Rako

Vl. Slavko Rako, Anne Antić, bariton Ratomir Klišić, pianistica Olga Račić i past. suradnica Marica Mraz

IZ NAŠIH MISIJA

AACHEN

„Ognjište“ informira i povezuje

Novi voditelj HKM Aachen, fra Franjo Trogrlić, nastavio je s izdavanjem misijskog glasila „Ognjište“

U naše uredništvo je stigao jesenski broj „Ognjišta“ iz 1993. U njemu se hrvatskim katolicima u misiji Aachen predstavio novi voditelj misije fra Franjo Trogrlić. On je u uredničkoj riječi zapisao kako „Ognjište“ ima obavijesnu funkciju, ali također ima ulogu „izražavati našu povezanost i pisanom riječju“. Fra Franjo je u tom broju dao „Ognjištu“ interview, koji je s njim vodio đakon Josip Sunara. Nakon što je ukratko izložio svoj životni i svećenički put, fra Franjo je svojim župljanima uputio poruku sv. Augustina: „In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas – U bitnom jedinstvo, u spornom sloboda, u svemu ljubav“. Da bi koliko-toliko shvatili sve patnje i ratne strahote, fra Franjo je napisao opširan članak o istinskom vjerskom i kršćanskom poimanju patnje i ratnih nevolja.

Majka i kćerka iz obitelji Sieben pletu džempere za djecu u našoj domovini

U listu je objelodanjeno i izvješće o pomoći koju je misija uputila potrebitima u Hrvatskoj i BiH. O toj pomoći brine se poseban misijski odbor. U svezi s tim na jednoj stranici glasila opisan je primjer njemačke obitelji Sieben iz Hochneukircha. Majka i kćerka su još 1991. počele pletiti džempere za male hrvatske prognanike. Gospodin Sieben pomaže također raspoređujući vunu. Prvi džemperu poslani su prognanicima u Istru za Božić 1991., a kasnije su slani u Koprivnicu, Dubrovnik (101 komada). U vrijeme pisanja teksta u „Ognjištu“, obitelj Sieben imala je još 90 gotovih džemperu spremnih za slanje u našu domovinu.

U tom broju preuzet je i jedan članak iz mjesnih njemačkih novina, koji također govori o svojevrsnom pomaganju ratom ugrožene domovine. Hrvatska kulturna zajednica u Aachenu organizirala je dragovoljno darivanje krvi za ranjenike u domovini. Krv su već šest puta davali Hrvati i njihovi prijatelji Nijemci.

Iz lista doznajemo koje su redovite aktivnosti misije: mise, vjeronauk, pjevanje, tečaj gitare, molitva krunice, sportske aktivnosti. Liturgijski život misije obogaćuje misijski VIS „Humane bebe“. Kronika bilježi najvažnije događaje u životu misije. „Ognjište“ još najavljuje proslavu krizme u misiji ove godine, objavljuje nekoliko šala, te najosnovnije vijesti o radu misije. ■

HANAU

Nezaboravni Božić

Predbožićno je vrijeme svake godine u našoj zajednici test i barometar koliko smo kroz godinu dana porasli kao kršćani. I ove godine bilo je živo od samog početka došašća. Kao prvo: pokrenuli smo u zajednici akciju zbrinjavanja naših ranjenih branitelja. Trojica su se hitno trebala podvrći operaciji, da bi dobili odgovarajuće proteze. Za svakog od njih trebalo je osigurati po 3 000 DM. Zajednica Fulda preuzela je brigu za dvojicu, a zajednica Hanau prihvatila je Miru Kolovrata iz Bugojna. Ondje su se već ranije liječili ranjenici: Drago Miletić, Marinko Živković, Slavko Knežević. Uspješno su se oporavili, a nadamo se da će tako i ova trojica.

Humanitarno djelovanje protegnuli smo i na proslavu sv. Nikole i Božića. Prihod od svečanog ručka (2 500 DM) namijenili smo hrvatskoj ratnoj siročadi u Hrvatskom Leskovcu.

Zajednica Hrvatica Fulde obavijestila je ovaj župni ured o svojim dobrotvornim aktivnostima. One su u svom krugu, kuhanjem kave i prodajom kolača, priskrbile 10 000 DM kroz zadnjih godinu dana. Za operaciju jednog ranjenika iz Nove Bile odvojile su 3 000 DM.

Početkom Došašća pohodila nas Udruga majki palih i nestalih branitelja, predvođena predsjednicom Anom Šušnjara i gđom Bračun. Središte Udruge nalazi se u Vinkovcima. Uviđajući silne potrebe majki i žena (udovica) koje su ostale bez jedinog hranitelja ove su se žene spontano uputile u potragu za pomoći. Žele da im se pomogne, jednostavno da prežive. Mi zaboravljamo da su tolike majke, udovice i sestre na rubu egzistencije. Ne samo da nemaju kruha. One nemaju pokrivača, kaputa, ogrjeva... Misija je ovim ženama pomogla s nekih stotinjak paketa tople robe i deka, jer to je na pragu zime najpotrebnije. Usput smo u jednoj njemačkoj župi (Freigericht) sproveli akciju pomoći za obnovu glavne vinkovačke crkve, koja je donijela 5 500 DM. Župnik te župe vlč. Tadija, obnavlja župnu kuću, pa će mu ovaj dar dobro doći.

U organizaciji misije Fulda/Hanau, a pod pokroviteljstvom humanitarne aktivistkinje Hrvatice Ružice udate za Nijemca Gundolf Behrensa, koja je za Hrvatsku već poslala i 3 dodatna kamiona, krcata toplom robom, hranom, igračkama, invalidskim kolicima, madracima, poklon-paketima za škole u Gorskom Kotaru, za ►

ESCHBORN Hrvatska pjesma na njemačkoj ponoćki

U župi sv. Nikole u Eschborn-Niederschadt djeluje kao župnik hrvatski franjevac iz Bosne, otac Augustin Dragun koji je u svojoj zajednici potaknuo Nijemce na trajne akcije pomoći žrtvama rata u Hrvatskoj, te Bosni i Hercegovini. On je međutim išao korak dalje, kako bi svoje župljane osvojio za suosjećanje s patnjama i problemima hrvatskog naroda, npr. putem glazbe i umjetnosti. Zainteresirao je svoje župno vijeće da se na ponoćki otpjeva i jedna božićna pjesma, i to u hrvatskom originalu i njemačkom prijevodu. Svatko je u crkvi dobio u ruke listić s notama i tekstovima, pa je velik broj Nijemaca pjevao zajedno s hrvatskom sku-

pinom pjevačica i pjevača. Da sve bude svečanije, dirigent gudačkog orkestra mladih, dr. Bruggeier, uvježbao je pjesmu „Veselje ti navješćujem“, koja je prethodno u cijelosti odsvirana, kako bi melodija bolje ušla u sjećanje. U orkestru svira i mlada hrvatska violinistica, Margareta Burić, koja je tu zamisao iznijela i podržala. Uspjeh nije izostao, jer je nakon svake hrvatske kitice cijela crkva zaorila njemačkim tekstom. Nijemci su izrazili želju da to postane tradicija u njihovoj župi radi zbližavanja i boljeg razumijevanja s jednom od najvećih skupina stranaca u Njemačkoj – Hrvatima (drugi iza Turaka). ■

IZ NAŠIH MISIJA

PFORZHEIM Srcem i saksofonom za Hrvatsku

Gosti u Pforzheimu: Tibor Santo, o. Juro, Siegbert Frank, Zdenka Babić, Adalbert Rebić, i Ante Bitanga

Foto: Pieper, Pforzheimer Zeitung

Na nedavnoj proslavi druge obljetnice priznanja Hrvatske od strane Njemačke i Europske Unije u Pforzheimu (15. siječnja) okupljeni su Hrvati i Nijemci odjednom povikali: „Clinton, Clinton!“

Dogodilo se to kad je prvi gradonačelnik Pforzheima, Siegbert Frank, koji je bio i pokrovitelj ove proslave, izašao na pozornicu sa svojim saksofonom te zajedno s grupom „Duša Croatiae“ iz Brettene svirao pjesmu posvećenu Osijeku i Pforzheimu. Svirka mu, prema mišljenju mnogih, nije zaostajala iza Clintonove kada ono sviraše na proslavi svoga ustoličenja prije godinu dana. Buran se pljesak prolomio dvoranom kad je gradonačelnik, sklonivši instrument s usana, počeo pjevati na hrvatskom jeziku!

Koliko god ovo nalikovalo trenutačnom zanosu ili smislu za zabavu, riječ je o nečem daleko ozbiljnijem i dugotrajnijem: g. Frank svoju naklonost prema patničkom hrvatskom narodu pokazuje od samih početaka ovog nesretnog rata u našoj domovini. On je izraziti čovjek akcije, pa je vidjevši svu nepravdu koja nam se čini, počeo pisati pisma svima od političkog i vojnog utjecaja, ne samo saveznom kancelaru Kohlu, nego i beščutnom Mitterandu.

Zajedno s nama Hrvatima strepio je za Hrvatsku i sav svoj ugled i upliv ulagao u njezino priznanje.

No, njegovo se zalaganje nije zaustavilo na pisanju i preklinjanju. U želji da što

stvarnije pomogne stradalačkom narodu, osnovao je zajedno s Hrvatskom katoličkom misijom i mnogim drugim gradskim ustanovama „Komitet za pomoć Osijeku i okolici“. Svjesno se išlo za konkretnim mjestom i područjem kako bi pomoć bila što učinkovitija. Osim toga Pforzheim su i Osijek već otprije vezivale tanke veze suradnje, pogotovu glede visokog školstva. U međuvremenu su te veze postale daleko čvršće i brojnije. Razlog je tome osebujna i svesrdna pomoć koja se posebno u korizmenom i adventskom vremenu skupljala i slala u prijateljski grad Osijek, zahvaljujući u prvom redu gradonačelniku Franku, čovjeku sa srcem i rukom pomoćnikom.

Gradonačelnikova desna ruka svakako je bio i glavni urednik „Pforzheimer Zeitung“ Horst Pieper, koji je kroz tri godine domovinskog rata skoro svakog tjedna u svojim novinama davao prostora i za našu hrvatsku stvar.

Mi smo se Hrvati mogli samo diviti ovoj plodonosnoj uzajamnosti pisane riječi i konkretnih čina čovjekoljublja.

Na proslavi 2. obljetnice priznanja Hrvatske, Komitet za Osijek i okolicu nije se zadovoljio samo lijepim riječima i pjesmom. Ugledni gosti, koji su za tu zgodu došli iz Hrvatske, ministar za prognanike i izbjeglice dr. A. Rebić i voditelj Caritasa iz Osijeka vlč. Radman, nisu otišli praznih ruku. Za starački dom u Osijeku ovom je prilikom darovano 30 000, a za Caritasovu pučku kuhinju 10 000 DM.

Uz uglednike iz domovine bila je među cijenjenim uzvanicima i gospođa Zdenka Babić-Petričević, generalni konzul Republike Hrvatske iz Stuttgarta, koja je uz već spomenute izrekla nekoliko pobudnih riječi hrvatsko-njemačkom općinstvu. Ovakvih je i sličnih susreta bilo i prije. Suradnja i zbližavanje između Hrvata i Nijemaca u ovom gradu očituje se i u svjesnom pozivanju gosp. Franka svojih njemačkih prijatelja na hrvatsku misu u Pforzheimu. Tako je na drugu nedjelju Došašća gradonačelnik ne samo bio na našoj misi, nego je zajedno s pastoralnim ref. gosp. Spajićem na gitari pratio hrvatske liturgijske pjesme. Na prigodnom skupu u župnom centru poslije mise priznao je da je „fan“ (obožavatelj) naših melodija.

Kad bi samo bilo više ljudi s ovakvim srcem, političkom i kršćanskom odgovornošću, ne samo među Nijemcima, nego i među nama Hrvatima!

Zaista bi onda mnoge stvari neodgovorno krenule pravim putem i ka pravome cilju.

Dominik Spajić

▶ ratnu siročad u Domu kard. Stepinca u Skradu, za invalide u Kraljevici, za starački dom u Delnicama (50 štićenika) i Bjelovaru (300 štićenika). Ovoj velikoj božićnoj akciji odazvali su se i Hrvati i Nijemci!

Na oglas Misije u lokalnim novinama da skupljamo božićne darove za djecu u Hrvatskoj, spremno su se odazvali njemački učenici. Za nepuna 4 dana skupljeno je preko 500 paketa. Od 9 vozača

koji su pratili ovaj konvoj pomoći za Hrvatsku samo je jedan bio Hrvat.

Vrhunac naše duhovne obnove i preobrazbe dosegnut je Badnjakom i misama ponoćkama u Fuldi i Hanau.

Nijemci su nam se upravo čudili kako možemo tako kasno slaviti Božić. Takvo ozračje u božićnoj noći oni kao da ne znaju prirediti. Bila je to hrvatska božićna noć - tako daleko od domovine, ali opet, gotovo kao kod kuće. **M.K.**

Nikolinje u dvorani HKM Hanau

IZ NAŠIH MISIJA

ISERLOHN

Melitini glazbeni uspjesi

Melita Karačić morala je u dvanaestoj godini s roditeljima u izgnanstvo nakon što su prognani iz rodno Iloka. Koncem 1991. nalaze utočište u njemačkom gradu Iserlohn. Melita je u Iloku bila završila pet razreda glazbene škole za klavir i tri razreda niže škole za violinu. Iako su ostali bez imovine, roditelji uspijevaju kupiti Meliti potrebne instrumente i upisati je u glazbenu školu. Odmah po dolasku u Njemačku Melita je imala nekoliko nastupa u okolnim hrvatskim katoličkim misijama. Jedan od značajnijih nastupa bio je prošle godine u Dortmundu, gdje je Melita svirala u povodu proslave Dana državnosti Republike Hrvatske. Melita je tada primila čestitke od Žarka Domljana, potpredsjednika hrvatskoga Sabora, i od Marijana Oblaka, zadarskoga nadbiskupa. Koncem prošle godine Melita se prijavila na natjecanje glazbenih škola u Hagenu. Na pokusnom koncertu (Jungens Klavier-Podium), koji je održan 16. siječnja 1994., bila je među najboljima. Taj nastup zabilježile su i mjesne njemačke novine,

koje su objavile skupnu fotografiju najboljih izvođača, te Melitinu pojedinačnu fotografiju za vrijeme nastupa. 23. siječnja 1994. održano je rečeno natjecanje u Hagenu (Regionalwettbewerb, „Jugend musiziert“) za uzrast od 14 do 16 godina. Svirajući djela Bacha i Bartoka, Melita osvaja vrlo dobro treće mjesto. I taj uspjeh zabilježen je riječju i slikom u mjesnim novinama.

Osim sviranja na klaviru Melita Karačić svira i violinu u gudačkom kvartetu svoje glazbene škole. S bratom Igorom, te Anitom i Tonijem Tomljenović iz Hagena svira također u hrvatskoj rock-skupini. Nakon desetak nastupa u Dortmundu, Hagenu, Wuppertalu i Mörsu, nedavno su dobili poziv da 19. veljače nastupe u Belgiji. Pored sviranja Melita je odličan učenik osmog razreda gimnazije u Iserlohn. Čudno je, međutim, da njezin uspjeh nije naišao na zanimanje hrvatskih konzularnih ustanova niti hrvatskih

Melita za klavirom

medija. Valja podsjetiti da je Melita (rođena 18.1. 1979.) na Biblijskoj olimpijadi u Offenbachu dobila prvu nagradu za crtež. Na crtežu je prikazala ono što joj je bilo najdraže, to jest, rodnu kuću, klavir, vinograd i Dunav, a sve je to ostalo u Iloku.

A. K.

BERLIN

Hrvatska „Rosica“ iz Slovačke

Druga obljetnica međunarodnog priznanja Republike Hrvatske proslavljena je svečano u Berlinu. HKD „V. Fran Mažuranić“ priredilo je u subotu, dne 15. siječnja, kulturno-zabavnu večer na kojoj je nastupio ansambl Hrvata „Rosica“ iz Devinskog Novog Sela kraj Bratislave. Hrvati, koji žive i rade u Berlinu, ne znaju odviše o svojoj braći iz prijateljske Republike Slovačke pa je stoga bio i razumljiv veliki interes za gostovanje „Rosice“. U Devinskom Novom Selu (17000 stanovnika) živi oko 2500 Hrvata koji su uspjeli, boraveći preko četiri i pol stoljeća izvan

domovine, sačuvati svoj identitet, jezik i običaje. Na tome im treba čestitati a nama svima može biti za pouku kako se trebaju voljeti pradjedovska ognjišta. Naši gosti bili su smješteni kod hrvatskih obitelji u Berlinu pa se ta prigoda iskoristila za sklapanje poznanstva i prijateljstva. U dvorani „Pallast“, oko 300 posjetitelja (više ih nije moglo stati!) burno je pozdravilo izlazak „Rosice“ na pozornicu a isto tako pljeskalo se pozdravnim govorima koje su održali: predsjednik „Mažuranića“ Ivek Milčec, predsjednik Hrvatskog kulturnog saveza u Slovačkoj ing.

„Rosica“ (45 članova) s domaćinima pred odlazak iz Berlina

Juraj Cvečko, generalni konzul Republike Hrvatske u Berlinu prof. Marin Mihačević, veleposlanik Slovačke Republike u Njemačkoj dr. Ivan Majer, te hrvatski župnik u Berlinu fra Nedjeljko Norac-Kevo. Program je od strane domaćina vrlo profesionalno vodila tajnica „Mažuranića“ gđa dr. Zdenka Weber, a od strane gostiju g. Ružović i gđa Mihličova. Gledateljstvo je bilo duboko ganuto čuvši pjevanje „Rosice“ koja je izvodila „jačke“ (pjesme) na starom hrvatskom jeziku iz 16. stoljeća. Svaka izvedena pjesma bila je nagrađena dugotrajnim pljeskom. Nakon kulturno-umjetničkog dijela programa dio „Rosinih“ glazbenika svirao je za ples. U nedjelju, dne 16. siječnja, „Rosica“ je svojim pjevanjem uveličala sv. misu u Hrvatskoj katoličkoj misiji u crkvi sv. Klementa gdje su nazočni vjernici nagradili izvođače pljeskom a župnik fra Nedjeljko zahvalio u ime svih župljana na ovom posjetu. Himna Hrvata iz Devinskog Novog Sela zove se „Hrvati mi smo svi brati“ pa trebamo svi skupa držati, ma gdje god bili, te himne ljubavi i zajedništva. Od prihoda sa zabave HKD „F. Mažuranić“ uplatilo je na devizni račun svehrvatske akcije „Otočna veza 110kV“ 1500 DM a na žiro-račun Udruge hrvatskih veterana domovinskog rata 1200 DM.

Ivek Milčec

SINGEN

„Bosnien Forum“

U gradu Singenu u blizini Bodenskog jezera, u organizaciji i pod pokroviteljstvom Katoličke župne zajednice Srca Isusova (Katholische Pfarrgemeinde Herz-Jesu), humanitarno djeluje jedna skupina ljudi koji se zovu „Bosnien Forum“.

Od rujna 1992. organiziraju humanitarne akcije za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Članovi skupine su uglavnom Nijemci, ali ima i pripadnika drugih nacionalnosti.

Voditelji skupine su župnik G. Reichert i rektor škole, B. Strobel, iz obližnjeg mjesta Friedingena.

Pomoć u odjeći, hrani, lijekovima, higijenskim potrepštinama i drugom do sada je poslana u Slavonski Brod, Gašince, Ravno, Dubrovnik, Orašje i u Dračevo kod Mostara.

Zaista su impozantni dosadašnji rezultati rada ovog „Bosanskog foruma“: oni su do danas skupili, te u Hrvatsku i u BiH poslali 250 tona hrane, lijekova, odjeće, školskog pribora i drugih potrepština, što sve skupa vrijedi oko 500 tisuća maraka. Vrijednost božićne pošiljke za Orašje i Dračevo iznosila je oko 200 tisuća maraka.

Vrhunac dobre volje i hrabrosti ovi humanitarci pokazali su kada su u srpnju 1993. posjetili slobodno područje Bosanske Posavine – Orašje i slobodni dio općine Bosanski Šamac. Tom prilikom posjetili su i prve obrambene crte. Na taj način su se mogli uvjeriti o strahotama rata koji je ljudima donio toliko patnje i jada.

Sa slikama rata i osjećajem solidarnosti vratili su se u Singen odlučni da pomognu tom napućenom narodu.

Gospodin Bernd Strobel s delegacijom u Orašju

Četvrtog ožujka će se pod pokroviteljstvom župe Srca Isusova u Singenu organizirati i postaviti izložba likovnih umjetnika, profesora zagrebačke akademije likovnih umjetnosti na kojoj će se svojim djelima predstaviti 30 umjetnika. Izložba ima karitativni značaj, jer najveći dio ide u humanitarne svrhe za BiH i Hrvatsku. Izložba vrijedi posjetiti, jer su svoja djela izložili poznati umjetnici: Vasilje Jordan, Ferdinand Kulmer, Kruno Sarić, Dalibor Parać i drugi. Izložba će biti postavljena u prostorijama: Bildungs-Zentrum, Zelglestr. 4 u Singenu.

Ovo bi bila slika ljudima koji nesebično pomažu drugima u nevolji. Svima njima koji sudjeluju u prikupljanju pomoći, a najviše onima koji daju – hvala.

Završio bih ovaj tekst riječima jednog člana delegacije koja je boravila u Orašju: „... Pomažem zato što je ugrožen čovjek i čovječnost...“.

Josip Mijić

Moja želja

Moj Isuse, dobri prijatelju, ispuni mi jednu skromnu želju. Mir, slobodu u Bugojno vrati, da ja mogu na grob otići tati.

On je žrtva ovog strašnog rata, ostavio mamu, mene i mog brata, Mi smo mali, bojimo se gladi, ima puno ratne siročadi.

Puno snage podaj mojoj mami, jer kroz život sad moramo sami. Iz ropstva mi oslobodi strica, ja te molim i njegova dica.

Dok te molim, mene nešto guši, sačuvaj mi ujku na Raduši.

Čuvaj ujku i sve branitelje, to je uzdah moje skromne želje.

ANITA, I. razred, „Bugojanska škola“ (Svjetlo riječi, 1/94.)

STUTT GART Pomoć Sisku

Pomoć domovini jedna je od glavnih aktivnosti i Društva prijatelja HKDU-a u Stuttgartu (Kornbergstr. 26 c/o N. Čugura, 70176 Stuttgart). Za kraj protekle godine Društvo hrvatskih kršćanskih demokršćana je 11. prosinca priredilo u katoličkoj dvorani „Karl-Adam-Haus“ koncert s Verom Svobodom iz Zagreba i Hrvatskim tamburaškim društvom „Matija Gubec“ iz Sindelfingena, u korist ratne siročadi. O stanju u Hrvatskoj govorili su dr. Marko Veselica i dr. Milan Bičanić, a nazočni su bili predstavnik stuttgartskog CDU-a, dr. Christoph Palmer, i hrvatski konzul mr. Marijan Šimunić. U predvorju su marne članice i suradnice ponudile bogatu zakusku i piće. Najveća akcija u prošloj godini bila

je pomoć izbjegličkom logoru „Tehnika“ u Sisku. Inicijator, gosp. Antun Dvanajščak, prevezao je tamošnjem Crvenom križu niz pošiljki, dobivši za to i zas-

luženo priznanje iz Siska. Društvo njeguje kontakte s njemačkim javnim radnicima toga područja, pa su i u ovoj godini planirane zajedničke akcije.

ispo

FRANKFURT Misa za mlade

Od Božića prošle godine započele su se slaviti posebne mise za hrvatsku mladež iz Frankfurta i okolice. Mise se slave svake nedjelje u 11, 30 sati u Sachsenhausenu, Ziegenhüttenweg 140, u crkvi St. Aposteln. Euharistijsko slavlje prati sviranje i pjevanje vokalnoinstrumentalnog sastava mladih „PAX“. Članovi sastava su: Damir Erkapić (solo gitara), Mate Ivančić (orgulje), Marija Dragun (klasična gitara), Nikol Rupe (bas gitara), Marin Udžbinac (bubnjevi; bubnjeve je u početku svirao Franjo Pračinec, koji sada podučava bubnjare sviranju), Magdalena Pušić i Ivana Lijović (pjevačice). Tehnički urednik je Anto Tolić: Pored navedenih stalnih članova u sastavu povremeno sviraju i gosti, kao što su za Božić violinama svirale Silvija Balić i Ivana Krile. U sastav se mogu prijaviti i drugi mladi koji znaju svirati neki instrument. Aranžmane za pjesme piše Mato Oršolić. Misa za mlade pravo je vjersko osvježenje. Stoga se mladi obavještavaju i pozivaju da dolaze na ovu misu, gdje se također mogu upoznati, susresti i družiti.

WÜLFRAATH Dobra ideja uvijek je dobro došla

Dobra ideja uvijek dobro dode, a posebno sada kada se dobro čini za napaćeni hrvatski narod. Dana 21. Siječanj 1994. gospodin Anto (Željko) Kovačić iz Berghaimera je navršio 50 godina života. Slavio je 22. siječnja. Kada je pisao pozivnice svojim gostima, napisao je i ovo: Budući da su u domovini prilike gore nego jadne, ja se odričem osobnih darova, a umjesto toga možete donijeti pakete sa živežnim namirnicama ili milodar. To će biti uručeno najpotrebnijima u domovini. Tom prilikom skupljeno je

više paketa sa životnim namirnicama i 2490 DM.

Bilo je nazočno oko 48 osoba među kojima je bilo više Nijemaca. Svi gosti su bili prezadovoljni, a te večeri se raspravljalo o situaciji u našoj domovini. Mislim da se ova ideja može proširiti i na druge: koji slave 25 godina braka; koji se vjenčavaju; na krstítke. Na nama je da pomognemo svojoj lijepoj domovini.

Na slici: Anto Ž. Kovačić sa svojim gostima na „humanitarnom“ rođendanskom slavlju.

Ivo Kljajić

HAMBURG Zdrava obitelj

U ovoj Godini obitelji predstavljat ćemo zdrave hrvatske obitelji u inozemstvu. Više-manje poznate su sve zamke koje vrebaju naše obitelji u tuđini. Treba svladati brojne zapreke i poteškoće. Treba jednostavno sačuvati obitelj uglavnom zdravom i sretnom. Jedna od takvih obitelji jest i hrvatska katolička obitelj Mare i Josipa Brdara (od Livna) iz Hamburga. Iako već dugo žive i rade u Njemačkoj, oni imaju petoro djece: Petra, Ivana, Janju, Josipa i Branimira. Iz dalekog Hamburga nastoje također pomagati, ne samo svojim u domovini, nego i drugima kojima je potrebna pomoć. Obitelj Brdar živi uzornim vjerskim životom, koji je utemeljen na kršćanskim zasadima i hrvatskim nacionalnim vrednotama.

PISMA

Postoji li đavao? (Žz 9/93)

U rujanskom broju za prošlu godinu pročitala sam članak „Postoji li đavao?“ U tom članku stoji da je teško razlikovati opsjednuća od naravnih duševnih i živčanih bolesti te da Crkva ima obrede za istjerivanje zloduha. Želim znati gdje se vrše ti obredi: u crkvi ili u kući bolesne osobe? Jer, ima ljudi koji su sigurni da nisu bolesni od ovih gore navedenih bolesti, a opet ne mogu naći objašnjenje za svoje čudno ponašanje. Ima, naime, ljudi koji u svojim nevoljama ne traže spas od Boga nego od đavla. Neki kasno uvide da su pogriješili i da je jedini spas i sreća u Bogu. Zato molim da više pišete o tim stvarima i o načinima ozdravljenja takvih ljudi. Unaprijed zahvalna. N.N.

Želimo čitati vaš list

Cijenjeno uredništvo!

Obraćam vam se u ime skupine ranjenika iz Bosanske Posavine. Nalazimo se u okolici Novog Ulma, u kući koju je za oporavak ranjenika obnovio i uredio svećenik Marijan Kopic. Prije nas ovdje se već nalazilo na oporavku osamdesetak ranjenika iz Hrvatske i Bosne. Poslije nas doći će druge skupine ranjenika. Mi smo prisiljeni boraviti ovdje dulje ili kraće vrijeme, jer čekamo termine za operacije. Imamo puno slobodnog vremena, koje provodimo u spavanju i kartanju. Rado bismo ga međutim utrošili i u čitanju. Za-

Obred istjerivanja zloduha

Istina je da je u praksi teško razlikovati prava opsjednuća od naravnih duševnih i živčanih bolesti. Držimo se načela da je riječ o naravnoj bolesti, psihičkom ili nervnom poremećaju, sve dok se u određenom slučaju sigurno ne utvrdi da je na djelu nevidljiva zla moć s onoga svijeta, zloduh. Slučajevi koje nam Sveto pismo prikazuje kao opsjednuća očito nisu bili podvrgavani tako kritičkom razlikovanju. Ljudi onoga doba pripisivali su utjecaju zloduha ne samo različite duševne nego i mnoge tjelesne bolesti. Netko bi mogao reći da je to bio plod njihova neznanja ali zapravo su u širem smislu imali pravo. Stvarajući čovjeka i svijet za čovjeka, Bog nije naumio da čovjek icemu i ikome robuje, najmanje da bude ponižavan u svom ljudskom dostojanstvu psihičkim i fizičkim bolestima. Sve zlo na svijetu posljedica je zloupotrebe slobode, grijeha. Razumne i slobodne osobe, anđeli i ljudi svojom su sebičnošću spriječili ostvarenje Božjega nauma, izazvali nesreće. Gdje god čovjek odstupa od zakona nesebične ljubavi, gdje god se slobodom koristi protiv

to vas molimo, ako ste u mogućnosti, da nam šaljete list „Živu zajednicu“, a po mogućnosti i poneku knjigu. Hvala unaprijed!

Srdačno vas pozdravlja skupina ranjenika iz Bosanske Posavine, a posebno sastavljač ovog pisma. ■

Dragi naši ranjenici! Vrlo nam je drago što ste nam se javili. Nadamo se da će vaše liječenje biti brzo i uspješno. Da bismo vam skratili vrijeme čekanja i smanjili dosadu, prihvatili smo vašu molbu pa ćemo vam od ovog broja slati naš list na navedenu adresu. Pokušat ćemo vam poslati i nekoliko knjiga za čitanje. Sa željom da što prije ozdravite i u nadi da ćete nam se i dalje javljati srdačno vas pozdravljamo. Uz

drugih osoba, slijedi zločud prvoga koji se Bogu usprotivio, Sotone.

U Vašem je pitanju istaknuta potreba da se u nekim slučajevima ipak pribjegne obredima iscjeljivanja zloduha. Ima li danas među nama pravih opsjednuća? U svakom određenom slučaju teško je razlučiti, ali doista ima slučajeva gdje čovjek postupa mnogo gore od zvijeri, gdje se vidi da u njemu i iz njega djeluje neka zla moć koja je željna ponižavati sve što je ljudsko. Osobito u ratovima ima takvih monstruoznih zločina koje je jedva moguće protumačiti samo ljudskom zloćom. Nije nerazumno pretpostaviti da ima i da je bilo zločinaca u vojnim i političkim strukturama koji su pod vlašću zloduha.

Kad je pak riječ o određenim slučajevima bolesnika koje smatramo psihičkim bolesnicima, onda doživljavamo kao da iz njih djeluje zločud. U takvim slučajevima vjernik uvijek ima pravo obratiti se svome svećeniku ili izravno biskupu, odnosno kojemu od njegovih suradnika. No, tu je osobito važno da onaj koji s takvim prijedlogom dolazi crkvenom predstavniku, sam bude normalan, trezven, nenametljiv, da ne djeluje kao živčani bolesnik. Crkveni predstavnici, naime, načelno nastoje ne uplitati se dokle god ima iole nade da bi nešto mogli učiniti liječnici. U svakom biskupskom ordinarijatu ima službenik koji zna što treba činiti u razumnoj pretpostavci opsjednuća. Onda treba mirno prihvatiti crkvena mjerila, kriterije, dopustiti da crkveni predstavnik sa svog stajališta slučaj prouči. Onda će biskup odlučiti hoće li ovlastiti određenog svećenika da kao zaklinjač (egzorcist) izvrši obred zaklinjanja odnosno istjerivanja zloduha.

No, mnogo je mudrije i praktičnije i prije takve biskupske odluke primijeniti lijek molitve i pokore. U Evanđelju ima zgoda kad apostoli nisu mogli zloduha istjerati a Isus im onda reče da se „taj rod istjeruje samo postom i molitvom“. Pred slučajevima pred kojima kao da razum prestaje i gdje je svaki savjet nemoćan, vrijedi pribjeći usrdnoj i molitvi i postu. I dobro je da u toj molitvi i postu, sa sasvim određenom namjerom pomoći baš tome bolesniku, sudjeluje što više onih koji mu žele pomoći zato što ga vole, što im je važan. Gdje bi se više vjernika odlučilo za takvo suprotstavljanje zloduhu – bilo da je riječ o pravom opsjednuću, bilo da je dotičnome um pomračio i volja se izopačila, pa je sam sebe učinio opsjednutim – jamačno će se Bog odazvati i čudesno pomoći. Dobro je u takvu molitvenom pothvatu pozvati u pomoć svete prijatelje, zagovornike poput sv. Leopolda Bogdana Mandića, slugu Božjeg fra Ante Antića i drugih Božjih ugodnika. Živko Kustić

DIE DOKUMENTE

ZAGREB Aus dem Appell kroatischer Bischöfe

Die Bischöfe der Republik Kroatien und die Bischöfe der Republik Bosnien-Herzegowina, richteten erneut an die Weltöffentlichkeit anlässlich ihres Treffens in Zagreb am 26. Januar 1994 einen dringenden Appell im Namen aller Menschen, die Opfer von Gewalt sind, die Enklaven ohne Nahrung und Medikamente, ohne Bewegungsfreiheit und unter der ständigen Bedrohung des Todes leben, damit das Gewissen aller Menschen guten Willens geweckt wird, und vor allem das Gewissen der politisch Verantwortlichen, damit sie alle moralischen Mittel bei der Verteidigung der Menschenrechte hunderttausender Familien einsetzen.

Zunächst danken wir von ganzem Herzen dem Heiligen Vater Johannes Paul II. für den Aufruf an die ganze Katholische Kirche in der Welt und an alle Menschen guten Willens, zu fasten und für Frieden auf dem Balkan beziehungsweise in Bosnien-Herzegowina, sowie Kroatien zu beten. Alle seine Aufrufe, alle seine Bemühungen, damit der uns mit Eroberungszielen aufgezwungene Krieg auf diesen Gebieten gestoppt wird, verdienen unsere tiefe Achtung und unsere ständige Dankbarkeit.

Wir danken aufrichtig allen Wohltätern, die großzügig und beständig ihre menschliche Solidarität mit den Notleidenden und den Opfern der Ungerechtigkeit bezeugen, indem sie humanitäre Hilfe sammeln, und über caritative und humanitäre Organisationen oder private Initiativen schicken. Leider, ist die Gewalt so rücksichtslos, daß auch diese humanitäre Hilfe nicht regelmäßig zu den Bedürftigsten gelangen kann, die sich deswegen verlassen, der Gewalt des Stärkeren überlassen und vergessen fühlen.

Humanitäre Wege müssen zu allen Menschen, die Hilfe brauchen und um ihr nacktes Leben zu retten, geöffnet, geschützt und durch Mittel sicher gestellt werden, die jeden gewalttätigen Menschen daran hindern können, humanitäre Hilfe aufzuhalten, zu plündern oder zu vernichten.

Uns sind die Tatsachen bekannt, daß in einigen Ortschaften Mittelbosniens und in Sarajevo Menschen an Hunger sterben, sogar ganze Familien. Wir können die, aus den umzingelten Ortschaften Mittelbosniens von den Priestern einer hauptsächlich katholischen Bevölkerung, an uns gerichteten Schreie der Verzweiflung und Hoffnung nicht einfach überhören.

Es steht fest, daß in diesem Teil Europas, am Ende des 20. Jahrhunderts die Diözesen Sarajevo und Banja Luka mit über sechshunderttausend katholischer Kroaten vor der völligen Vernichtung stehen.

Wir fühlen das Leiden jedes Menschen und jeder Familie mit, ohne Rücksicht auf ihre nationale oder religiöse Zugehörigkeit.

Es ist höchste Zeit, den Gewalttaten ein Ende zu setzen die tausende unschuldige Zivilpersonen vernichten: Kinder, Frauen, alte, hilflose und kranke Menschen, sowie Verwundete, denen nicht einmal die nötigste ärztliche Hilfe geleistet werden kann. Der vor drei Jahren Kroatien aufgezwungene Krieg, der jetzt insbesondere in Bosnien-Herzegowina, einem ebenfalls international anerkannten Staat wütet, ist ein großes Verbrechen gegen alle Menschenrechte, für welches nicht nur diejenigen verantwortlich sind, die ihn wegen ihrer egoistischen Ziele initiiert haben, sondern auch diejenigen, die sich diesem Verbrechen gegenüber gleichgültig verhalten, und vor allem diejenigen, die ihn auf irgend eine Weise unterstützen und eine legale Möglichkeit, diesen zu stoppen, nicht nutzen wollen.

Weder Gott noch vor der Geschichte wird sich jemand rechtfertigen können, der die Möglichkeit und die Aufgabe hatte, die Gewalt zu stoppen, und es nicht getan hat.

„Auf dem Balkan stirbt Europa!“ Auf diesen Gebieten bleiben die Vereinten Nationen ohne eigentliche Wirkung. In diesem Teil Europas ist die europäische Zivilisation durch ein unauslöschliches Schandmal befleckt. Allen Reden von Menschenrechten, vom internationalen Recht und Konventionen verlieren hier jeglichen Wert. Dort wo ausschließlich das Recht des Stärkeren gilt, ergeht es demjenigen, der schwach ist und sich nicht wehren kann am schlimmsten. Daher kann es geschehen daß er aus Verzweiflung selbst ein Verbrechen begeht, da er ständig einem System der Gewalt ausgesetzt ist, das sein Existenzrecht negiert. Auch unter solchen Umständen ist ein Verbrechen nicht zulässig, und wir verurteilen jedes, von wem auch immer begangenes, Verbrechen. Die Spirale des Bösen muß durch alle gesetzmäßigen Mittel beendet werden, damit jedem Menschen in seinem Heim, in seiner Gegend, in seiner weiteren sowohl nationalen als auch religiösen Gemeinschaft, die Würde und das Recht auf ein freies und ruhiges Leben sichergestellt wird.

Daher erachten wir es als unsere Pflicht, wieder einen äußerst dramatischen Appell an die Weltöffentlichkeit zu richten, damit alle Kräfte der Menschen guten Willens in Bewegung gebracht werden. Insbesondere soll das Gewissen aller Verantwortlichen der internationalen Institutionen für die Gerechtigkeit und den Frieden geweckt werden, damit das Blutvergießen endlich ein Ende nimmt.

Mit Recht erwarten wir, daß internationale Institutionen, verantwortlich für die Ordnung der Freiheit und Rechte in Europa und in der Welt, die Menschenrechte jedes Menschen beschützen, sicherstellen können und sollen. Sie sollen die Unabhängigkeit und die Freiheit eines jeden international anerkannten Staates in seinen Grenzen sicherstellen und schützen. Sie sollen eine sichere Rückkehr allen Vertriebenen und Flüchtlingen in ihre Heime ermöglichen. Es ist ein unveräußerliches Recht des Menschen, in seinem Heim zu leben. Internationale Institutionen sind verpflichtet, daß die Rechte und Freiheiten der Minderheiten in jedem Staat beachtet werden. Was für die Minderheiten in einem Staat gefordert wird, muß auch für Minderheiten in jedem anderen Staat sichergestellt und geschützt werden.

Das sind die Bedingungen eines gerechten Friedens für alle Menschen, Völker und Staaten. Ein solcher Frieden muß geschaffen, geschützt, bewahrt werden. Ein Frieden, der die Ungerechtigkeiten nicht berichtigt, der die Wirkung von Gewalt anerkennen würde, wäre weder ein gerechter noch ein dauerhafter Frieden. Eine Politik, welche die Prinzipien eines gerechten Friedens für alle Menschen und Völker nicht befolgen würde, wäre nicht menschlich und stünde nicht im Dienste des Friedens. Frieden kann nur ein Werk der Gerechtigkeit sein (vgl. Is 32,17)

Hier müssen wir unser tiefes Bedauern zum Ausdruck bringen, daß einige mächtige Massenmedien der Welt, entweder mangels objektiver Informationen oder unter Einfluß einer parteiischen Politik, keinen objektiven Zugang zur Analyse aller Ursachen und aller Elemente des tragischen Konflikts in Kroatien, sowie Bosnien-Herzegowina haben, so daß auch gegen die Wahrheit gesündigt wird. Insbesondere wird den Opfern des Angreifers Schaden zugefügt. Die Wahrheit und die Gerechtigkeit sind untrennbar verbunden.

Wir möchten durch unser Schweigen auf unser Gewissen nicht die Verantwortung für einen Tropfen menschlichen Blutes, für eine Träne der Unterdrückten, der Entrechteten, der ohne Hilfe und Schutz der ungerechten Gewalt Überlassenen übernehmen.

Wir rufen alle Brüder auf, mit dem innigen Gebet im Glauben für einen gerechten Frieden fortzufahren! Frei von jedem Haß und dem Wunsch nach Vergeltung sollen sie ihre ganze Zuversicht dem barmherzigen Gott anvertrauen, damit Er durch sein Licht jedes Herz und jedes Gewissen erleuchtet, so daß sich alle Menschen Gott gegenüber öffnen und sich auch gegenseitig in Versöhnung, Vergebung und Gerechtigkeit begegnen.

Wir vertrauen der Fürsprache der Heiligen Gottesmutter unsere Hoffnung an!

In Zagreb, den 26. Januar 1994

Deutsche und Kroaten beten gemeinsam für den Frieden

Osim što se na sedmom festivalu hrvatskoga folklora igralo i pjevalo, nazočni su iskreno molili za prestanak rata i za mir u našoj domovini i svijetu

7. hrvatski folklorni festival održan je u Ludwigshafenu 12. veljače 1994. Nastupilo je 26 folklornih skupina s oko 1200 sudionika. Friedrich-Ebert-Halle, u kojoj se našlo gotovo 2000 gledatelja i gostiju, bila je po četvrti put domaćinom hrvatske pjesme, igre, smijeha, radosti i mladosti. Prije službenog programa održana je molitva za mir u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. Zajedno su stojeći iskreno molili i sudionici i posjetitelji. Molitvu su predvodili msgr. Srećko Badurina, biskup šibenski, msgr. Juraj Jezerinac, pomoćni biskup zagrebački, fra Bernard Dukić, hrvatski nadušobrižnik u Njemačkoj i Karl-Ludwig Hundemer, referent za strance biskupije Speyer. Od gosti-

Molitva za mir

„Mladenci“ iz HKM Aalen Foto: M. Janković

ju valja izdvojiti msgr. Vladimira Stankovića, ravnatelja hrvatske inozemne pastve i predsjednika Hrvatskog Caritasa, g. Jungbluta, gradskog vijećnika, g. Silvija Kusa, konzula za kulturu, školstvo i prosvjetu iz hrvatskog konzulata u Frankfurtu. Nakon osmosatnog programa stručni žiri (Stjepan Sremac, ravnatelj ansambla „Lado“ iz Zagreba, Branimir Popović, ravnatelj manifestacije „Vinkovačke jeseni“, Davor Runtić, član organizacijskog odbora „Vinkovačkih jeseni“ i slikar iz Vinkovaca) proglasio je osam najuspješnijih folklornih skupina (po abecedi): Düsseldorf, Esslingen, Köln, Ludwigsburg, München, Reutlingen, Sindelfingen, Stuttgart. Pohvaljena je dječja skupina iz Esslingena i skupina iz Ravensburg-Friedrichshafena. Jednog pobjednika, dakako, nema, jer su svi

pobjednici. Bili bi pobjednici da su samo izlazili na pozornicu i pokazivali bogatstvo hrvatskih narodnih nošnji. Susret u Ludwigshafenu bio je doista prava fešta, kako u samoj dvorani, tako i u njezinu predvorju. Program su umiješno vodili mladi i šarmantni voditelji Jasminka Farac i Alojz Kovač. Bila je to još jedna prilika da se napose mladi, ali i ostali, susretnu, upoznaju i razvesele. Da još jednom, iako izvan domovine, potvrde svoju pripadnost i privrženost hrvatskom narodnom biću i hrvatskoj kulturnoj baštini. Četiri časne sestre iz Bosne pokupile su tijekom priredbe dragovoljne darove za ugrožene Hrvate u Bosni i Hercegovini. Nekoliko fotografija može samo donekle dočarati ozračje festivala. Opširniju reportažu objavit ćemo u sljedećem broju „Žive zajednice“.

Ljepotice iz Hrvatske kat. misije Köln

Postvertriebsstück · D 2384 E · Gebühr bezahlt:

STOP THE WAR

Scholl+Kling Druckerei GmbH · 64546 Mörfelden-Walldorf